

Ministerstvo financí

Č. j.: MF-24844/2017

Zpráva o činnosti

**Finanční správy České republiky
a Celní správy České republiky**

za rok 2017

Praha, červen 2018

OBSAH

1. Úvod.....	3
2. Výnos daní a cel.....	4
3. Vybrané indikátory	11
4. Daňové subjekty.....	12
5. Daňové a celní příjmy	14
6. Kontrolní činnost	16
7. Daňové a celní nedoplatky	25
8. Zajištění a vymáhání nedoplatků	30
9. Daňové a celní úlevy.....	33
10. Opravné prostředky.....	36
11. Mezinárodní spolupráce.....	37
12. Informatika.....	42
13. Personalistika	45
14. Hospodaření	50
15. Vztahy s veřejností.....	53
16. Závěr	54

Seznam zkratk

Příloha č. 1 Informace o činnosti Finanční správy České republiky za rok 2017

Příloha č. 2 Informace o činnosti Celní správy České republiky za rok 2017

1. Úvod

Ministerstvo financí předkládá vládě České republiky a veřejnosti souhrnnou zprávu o činnosti Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky za rok 2017 (dále také „Zpráva“).

Ministerstvo financí (dále také „MF“), Finanční správa České republiky (dále také „finanční správa“ či „FS“) a Celní správa České republiky (dále také „celní správa“ či „CS“) pokračovaly v roce 2017 v realizaci opatření jednak k zefektivnění výběru daní a cel a současně ke zvýšení daňových příjmů. S účinností od zdaňovacího období roku 2017 byl rozšířen institut takzvané paušální daně pro podnikatele. Nově byla v roce 2017 upravena doba, do kdy může finanční správa bezúročně vracet podnikatelům nadměrné odpočty, současně se zvýšil úrok z daňového odpočtu. Pokud jde o snižování daňové zátěže, od roku 2017 došlo k dalšímu zvýšení daňového zvýhodnění na druhé a další dítě. Poplatníkům (fyzickým osobám) uplatňujícím výdajové paušály je od zdaňovacího období 2017 opětovně umožněno uplatnit daňové zvýhodnění na vyživované děti nebo slevu na druhého z manželů bez vlastních příjmů (v kombinaci s úpravou limitů pro uplatnění výdajových paušálů).

Finanční správa především zajistila plynulý náběh 2. fáze elektronické evidence tržeb. Od 1. 3. 2017 se do systému úspěšně zapojili i podnikatelé, kterým plynou tržby z činnosti maloobchodu a velkoobchodu. Současně byla poplatníkům i správcům daně poskytována rozsáhlá a podrobná metodická podpora a lze konstatovat, že projekt úspěšně funguje. V oblasti daně z příjmů fyzických osob bylo připraveno nové Prohlášení poplatníka z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, které je možné elektronicky podepsat i odeslat daň. V oblasti DPH pokračoval boj proti daňovým únikům a to díky analýzám dat získaných z kontrolních hlášení a elektronické evidence tržeb. S ohledem na vývoj judikatury v oblasti zajišťovacích příkazů vydala FS nový metodický pokyn s cílem sjednotit postup finančních úřadů při jejich vydávání. FS také na svých stránkách zveřejnila informace k daňovým povinnostem ubytovacích a přepravních služeb (sdílená ekonomika). Cíleně byla pozornost věnována zdanění nelegálního provozování hazardních her, zejména zdanění nelegálního provozování hazardních her na internetu.

Celní správa se od 1. 1. 2017, kdy vstoupil v účinnost zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, stala orgánem státního dozoru a orgánem příslušným k projednání správních deliktů v oblasti hazardních her, s výjimkou her internetových. Společně s finanční správou sdílí kompetenci ke kontrolní činnosti podle zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění zákona č. 183/2017 Sb. a nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 8/2018 Sb., a to od prosince roku 2016. Z důvodu optimalizace a dalšího zefektivnění výkonu činností byla v průběhu roku 2017 realizována změna v organizační struktuře Generálního ředitelství cel, rovněž byl zaveden manažerský nástroj pro měření výkonnosti procesů. Mimo jiné byl nově implementován informační systém Elektronická evidence trestního řízení, jako spisová služba pro vedení trestních spisů v rámci rozšířených trestně-právních kompetencí. K online vyhodnocování indexu významnosti rizika a jeho složek byl integrován Systém identifikace a řízení rizik do vnitřního řídicího a kontrolního systému celní správy.

Některé ukazatele jsou do Zprávy zavedeny nově od roku 2016 v důsledku realizace projektu International Survey on Revenue Administration (dále jen „ISORA“) přijatého členskými zeměmi OECD, IMF, IOTA, CIAT a WTO. Proto se může vyskytnout nekompatibilita některých ukazatelů, které jsou uvedeny ve zkrácené časové řadě pouze za poslední čtyři roky.

2. Výnos daní a cel

Tabulka č. 1: Výnos daní a cel

k 31. 12. příslušného roku v mld. Kč

		2013	2014	2015	2016	2017
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	308,3	322,7	331,6	349,5	381,4
	celní správa	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2
	celkem	308,5	322,9	331,8	349,7	381,7
Daně spotřební a energetické	celní správa	137,6	139,3	148,6	156,3	160,8
v tom: minerální oleje		76,6	80,1	82,7	86,7	88,9
tabák		46,8	44,7	50,9	54,4	56,2
surový tabák				0,0	0,0	0,0
líh		6,4	6,8	7,1	7,2	7,3
pivo		4,5	4,6	4,7	4,6	4,6
víno		0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
elektrina		1,3	1,3	1,2	1,5	1,5
zemní plyn		1,3	1,1	1,1	1,2	1,3
pevná paliva		0,5	0,4	0,4	0,4	0,5
Clo, včetně odvodu do EU	celní správa	5,8	7,2	8,2	8,0	8,7
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	126,5	138,5	154,3	171,1	177,4
v tom: podávajících daňová tvrzení		113,1	123,2	138,1	156,4	161,8
zvláštní sazba		7,7	9,2	9,4	8,3	8,8
za obce a kraje		5,8	6,1	6,7	6,4	6,7
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	141,6	146,8	154,4	172,4	192,8
v tom: podávajících daňová tvrzení		2,7	1,1	2,5	6,8	7,6
ze závislé činnosti		126,1	130,9	136,1	149,4	169,2
zvláštní sazba		12,8	14,8	15,7	16,1	16,0
Daň dědická ¹⁾	finanční správa	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Daň darovací ¹⁾³⁾	finanční správa	0,1	0,1	-4,4	-0,4	0,0
Daň z převodu nemovitostí ¹⁾	finanční správa	8,9	3,7	0,2	0,2	0,1
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	9,8	9,9	10,3	10,6	10,8
Daň z nabytí nemovitých věcí	finanční správa		5,6	11,0	12,7	12,5
Daň silniční	finanční správa	5,3	5,5	5,8	6,0	6,2
Odvod za elektřinu ze slun. záření	finanční správa	5,8	2,0	1,9	1,9	2,0
Odvod z loterií	finanční správa	8,1	7,9	8,1	10,5	3,2
Daň z hazardních her ⁴⁾	finanční správa					8,9
Ostatní příjmy, odvody a daně	finanční správa	1,9	2,3	3,7	4,2	6,9
	celní správa	3,1	3,0	2,8	4,6	1,9
	celkem	5,0	5,3	6,5	8,8	8,8
z toho: dělená správa	celní správa	3,0	2,9	2,8	4,6	1,8
CELKEM ²⁾		763,1	794,8	836,7	907,8	973,9
v tom: finanční správa		616,4	645,1	676,9	738,7	802,3
celní správa		146,7	149,7	159,8	169,2	171,6
Meziroční rozdíl inkasa všech daní a cel		24,1	31,7	41,9	71,1	66,1
Meziroční indexy inkasa všech daní a cel (v %)		103,3	104,2	105,3	108,5	107,3

1) Od 1. 1. 2014 došlo k inkorporaci daně dědické a daně darovací do daní z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla od 1. 1. 2014 nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí. Uvedené hodnoty jsou proto jen zbytkové hodnoty z předcházejících let.

2) Případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mld. Kč.

3) Inkaso darovací daně v roce 2015 obsahuje i zpětné vyplacení daně darovací za bezúplatně nabytí emisních povolenek.

4) Od 1. 1. 2017 byl odvod z loterií a jiných hazardních her nahrazen daní z hazardních her, která je rozčleněna na dvě dílčí daně, a to daň z hazardních her vyjma daně z technických her a daň z technických her.

Daň z přidané hodnoty

Příjem veřejných rozpočtů na DPH za rok 2017 činil 381,7 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 9,1 %, tj. absolutně o 32 mld. Kč.

Při přípravě státního rozpočtu se vycházelo z toho, že inkaso DPH roku 2017 bude ovlivněno nejen makroekonomickými indikátory, jako jsou výdaje domácností na spotřebu, výdaje vládních institucí na spotřebu a další výdaje státu, ale hlavně nově zavedenými opatřeními, a to elektronickou evidencí tržeb (dále také „EET“) a pokračujícím vlivem kontrolního hlášení. Výdaje domácností na spotřebu a výdaje vládních institucí na spotřebu rostly v roce 2017 o 6,5 %, respektive o 5,6 %. Autonomní růst spotřeby tak přispěl k meziročnímu růstu inkasa DPH na úrovni státního rozpočtu částkou cca 21,9 mld. Kč.

Vyšší inkaso daně z přidané hodnoty v meziročním srovnání lze přičíst zejména vyšší efektivitě výběru daně díky nově zavedeným opatřením, což lze doložit tím, že tento přírůstek (9,1 %) byl vyšší než růst výdajů na konečnou spotřebu vlády a domácností (6,3 %), které autonomní růst DPH jinak podstatným způsobem ovlivňují. Jedná se zejména o zavedení elektronické evidence tržeb, do které se od prosince 2016 v první fázi zapojili podnikatelé v oblasti stravovacích a ubytovacích služeb a ve druhé fázi od 1. 3. 2017 podnikatelé, kterým plynou tržby z činnosti maloobchodu a velkoobchodu. Celkový pozitivní dopad EET na inkaso DPH za rok 2017 je odhadován ve výši necelých 5 mld. Kč (včetně zohlednění souvisejícího negativního vlivu snížení sazby daně na stravovací služby z 21 % na 15 % v odhadované výši 0,8 mld. Kč). Dodatečný pozitivní dopad na meziroční růst inkasa DPH mělo ještě v roce 2017 kontrolní hlášení, a to zhruba ve výši 5,6 mld. Kč navíc oproti roku 2016 (celoroční pozitivní rozpočtový dopad kontrolního hlášení v roce 2016 představoval částku 12,3 mld. Kč).

Vývoj celkového inkasa byl i v roce 2017 ovlivněn změnou hodnoty vlastní daňové povinnosti ve srovnání se změnou hodnoty nadměrných odpočtů, konkrétně došlo k meziročnímu výraznému nárůstu hodnoty inkasa vlastní daňové povinnosti o 43,7 mld. Kč v porovnání s nárůstem úrovně nadměrných odpočtů o 11,7 mld. Kč.

Negativní dopad v odhadované výši 0,4 mld. Kč mělo také snížení sazby daně z 15 % na 10 % u novin a časopisů od začátku měsíce března.

V roce 2017 nabylo účinnosti legislativní opatření, které svou povahou má alespoň částečný vliv na výši a průběh inkasa daně z přidané hodnoty, s účinností od 1. 7. 2017 byl rozšířen režim přenesení daňové povinnosti také na zprostředkování dodání investičního zlata, dodání nemovité věci v nuceném prodeji, poskytnutí pracovníků ve stavebnictví, dodání zboží poskytnutého původně jako záruka a dodání zboží po postoupení výhrady vlastnictví.

Spotřební daně

Spotřební daně (dále také „SPD“) zahrnují daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň z lihu, daň z piva, daň z vína a meziproductů a od 1. 7. 2015 navíc daň ze surového tabáku. Zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, byly od 1. 1. 2008 nově zavedeny tzv. energetické daně, tj. daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z elektřiny a daň z pevných paliv. Pokud jde o daň z minerálních olejů, podle platného rozpočtového určení daní náleží 90,9 % výnosu daně státnímu rozpočtu a 9,1 % plyne Státnímu fondu dopravní infrastruktury (dále také „SFDI“).

Tabulka č. 2: Výnos daní spotřebních a energetických

k 31. 12. příslušného roku v mld. Kč

	2013	2014	2015	2016	2017
Daně spotřební a energetické	137,6	139,3	148,6	156,3	160,8
v tom: minerální oleje	76,6	80,1	82,7	86,7	88,9
tabák	46,8	44,7	50,9	54,4	56,2
surový tabák			0,0	0,0	0,0
líh	6,4	6,8	7,1	7,2	7,3
pivo	4,5	4,6	4,7	4,6	4,6
víno	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
elektřina	1,3	1,3	1,2	1,5	1,5
zemní plyn	1,3	1,1	1,1	1,2	1,3
pevná paliva	0,5	0,4	0,4	0,4	0,5

Celostátní inkaso spotřebních daní v roce 2017 dosáhlo 160,8 mld. Kč. V porovnání s rokem 2016 vzrostlo o 4,5 mld. Kč (o 2,9 %).

Nejvyšší podíl na inkasu spotřebních daní v roce 2017 tradičně představoval výnos spotřební daně z minerálních olejů, který dosáhl částky 88,9 mld. Kč. V porovnání s rokem 2016 vzrostlo inkaso spotřební daně z minerálních olejů o 2,2 mld. Kč (o 2,5 %).

Meziroční růst inkasa byl způsoben zvyšující se spotřebou pohonných hmot, a to především motorové nafty. Příčinou růstu spotřeby je především dobrá kondice české ekonomiky, kde mimo jiných, s tím souvisejících faktorů, roste i přepravní výkon. Naopak negativně výši výsledného inkasa daně z minerálních olejů ovlivnila změna legislativy týkající se uplatnění nároku na vrácení daně z minerálních olejů použitých pro zemědělskou prvovýrobu, zejména pak rozšíření výčtu činností, které pod zemědělskou prvovýrobu spadají. Zatímco v roce 2016 mohly subjekty uplatňovat nárok pouze pro rostlinnou výrobu a částka vrácené daně byla v celkové výši 1,2 mld. Kč, tak v průběhu roku 2017 subjekty uplatňovaly nárok i za výrobu živočišnou (zpětně i za rok 2016), rybníkářství a hospodaření v lese, čímž vzrostla částka vrácené daně na 2,3 mld. Kč. Dopad tohoto opatření se v inkasu daně začal projevovat od měsíce května. Ačkoliv byla s účinností od 1. 7. 2017 mírně navýšena daňová zvýhodnění pro některá biopaliva, na celkové finanční podpoře pro biopaliva se to příliš neprojevilo a tato podpora byla téměř totožná s rokem 2016. Na celkový výnos spotřební daně z minerálních olejů měla naprosto zanedbatelný vliv.

Inkaso spotřební daně z tabáku a tabákových výrobků dosáhlo v roce 2017 výše 56,2 mld. Kč, v porovnání s rokem 2016 vzrostlo o 1,8 mld. Kč (o 3,3 %).

Pozitivně se do inkasa spotřební daně z tabákových výrobků projevilo především zvýšení sazeb spotřební daně u všech tabákových výrobků od 1. 1. 2017 a s tím spojené navýšení cen pro konečné spotřebitele. Vliv na relativně stabilní vývoj inkasa má také zavedení regulace prodeje a skladování cigaret při změně sazeb spotřební daně, kdy (od 1. 12. 2014) je při změně sazeb tabákových výrobků možné prodávat či skladovat cigarety s tabákovou nálepkou odpovídající sazbě daně předcházející nové daňové sazbě pouze po dobu 3 kalendářních měsíců od data nabytí účinnosti této nové daňové sazby. Ačkoliv inkaso spotřební daně ze surového tabáku je téměř nulové, lze zavedení daně z této komodity z dlouhodobého hlediska vnímat jako opatření s příznivým dopadem na inkaso. Výše uvedené pozitivní efekty však byly pravděpodobně utlumeny přijetím tzv. protikuřáckého zákona, který však neplatil po celý rok 2017. Jeho dopady se pravděpodobně promítnou v plné výši až v roce 2018.

V roce 2017 činilo inkaso spotřební daně z lihu 7,3 mld. Kč, v porovnání s rokem 2016 vzrostlo o 0,1 mld. Kč (o 1,9 %). Na celkovou výši příjmů z daně z lihu v roce 2017 má stejně jako v případě minerálních olejů vliv zejména dobrá kondice české ekonomiky a s ní související větší spotřeba produktů podléhajících dani z lihu. Z dlouhodobého hlediska má v posledních letech pozitivní vliv fakt, že se trh s lihovinami opět stabilizoval po období metanolové kauzy z přelomu roku 2012 a 2013. Významnou roli v tomto ohledu sehrála také opatření zavedená přijetím zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů, jež vstoupil v účinnost dne 1. 12. 2013. Díky těmto opatřením došlo k ozdravení trhu s lihovinami a od roku 2014 v meziročním srovnání každoročně mírně roste inkaso daně z lihu.

Odvedená spotřební daň z piva činila za sledované období 4,6 mld. Kč. Oproti stejnému období roku 2016 to představuje nepatrný růst, a to o 0,03 mld. Kč (o 0,6 %). Důvodem nepříliš vysokého meziročního růstu inkasa daně mohlo být nepřímo i přijetí tzv. protikuřáckého zákona. Dále se snížila produkce sudových piv ve prospěch piva lahového. Stejně jako v předchozích letech pokračuje trend preference ležáků před pivy výčepními. Z dlouhodobého hlediska však můžeme pozorovat v oblasti spotřeby piva, které je v ČR tradičním nápojem, spíše stagnaci.

V případě výnosu spotřební daně z vína a meziproductů bylo v roce 2017 inkasováno celkem 0,4 mld. Kč, což ve srovnání se stejným obdobím roku 2016 představuje nárůst o 22,8 mil. Kč (o 6,4 %). Při porovnání s předcházejícími kalendářními roky lze zaznamenat jen nepatrné výkyvy ve spotřebě dotčených vybraných výrobků. Mírný pokles spotřeby tichých vín (podléhajících nulové dani) se na výši inkasa neprojevil, naopak zvýšená spotřeba šumivých vín měla vliv na meziroční růst inkasa.

Za rok 2017 činily celkové příjmy tzv. energetických daní 3,3 mld. Kč, což ve srovnání se shodným obdobím roku 2016 představuje růst o 0,3 mld. Kč (o 8,4 %).

Na vyšší meziroční inkaso energetických daní měl rozhodující vliv meziroční nárůst spotřeby všech komodit energetických daní tedy elektrické energie, zemního plynu i pevných paliv související s reálnou zvýšenou spotřebou těchto komodit. Vzhledem k rostoucímu počtu zateplených budov, snižování energetické náročnosti ve všech průmyslových odvětvích a vývoji cen energií způsobujících „energeticky odpovědnější“ chování spotřebitelů, nelze v budoucím období očekávat významný nárůst inkasa energetických daní.

Odvod z elektřiny ze slunečního záření (dále jen „OESZ“)

Novelou zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), byl s účinností od 1. 1. 2011 zaveden odvod za elektřinu ze slunečního záření. V roce 2017 dosáhlo inkaso OESZ hodnoty 2,0 mld. Kč. V meziročním porovnání inkaso daně rostlo, a to o 0,1 mld. Kč (o 6,3 %).

Daň z příjmů právnických osob (dále jen „DPPO“)

DPPO patří do kategorie tzv. sdílených daní, kdy je její výnos rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. Celková DPPO se skládá z DPPO z daňových přiznání, DPPO vybrané srážkou, včetně DPPO obcí a krajů.

Celkový výnos DPPO v roce 2017 činil 170,6 mld. Kč (bez DPPO obcí a krajů), oproti rozpočtovanému výnosu, který byl 169,2 mld. Kč, tak bylo skutečné inkaso vyšší o 1,4 mld. Kč. Při meziročním srovnání celkový výnos DPPO oproti roku 2016 vzrostl o 5,9 mld. Kč. Důvodem vyššího než očekávaného plnění rozpočtu bylo vyšší tempo ekonomického růstu,

kteří generovalo vyšší než očekávané inkaso, jehož vývoj je silně citlivý na změny HDP. Stejně tak k výsledku inkasa přispěl intenzivnější boj proti daňovým únikům (například kontrolní činnost u převodních cen, ale i další).

Inkaso DPPO z daňových příznání v roce 2017 činilo 161,8 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 5,4 mld. Kč (o 3,5 %). Na pozitivní meziroční vývoj inkasa DPPO z příznání mělo vedle pokračujícího příznivého ekonomického vývoje v roce 2016 vliv i zavedení povinnosti pro plátce DPH podávat kontrolní hlášení (od 1. 1. 2016) a to ve vazbě na snížení výskytu fiktivních plnění s dopadem do daňově uznatelných výdajů (nákladů). Vliv zavedení elektronické evidence tržeb se projeví dle zákonné splatnosti až v inkasu za rok 2018.

Inkaso DPPO vybírané srážkou v roce 2017 činilo 8,8 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 0,5 mld. Kč (o 6,3 %). Meziroční nárůst inkasa souvisel především s nárůstem úhrnného objemu výplat dividend a podílů na zisku nepodléhajících osvobození od daně z příjmů vybírané srážkou.

Daň z příjmů fyzických osob (dále jen „DPFO“)

Tato daň patří do skupiny tzv. sdílených daní. Její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. DPFO zahrnuje daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, daň z příjmů fyzických osob ze samostatné činnosti (z příznání) a daň z příjmů fyzických osob vybíranou srážkou podle zvláštní sazby.

Celkový výnos DPFO, bez ohledu na rozpočtové určení daní, činil v roce 2017 192,8 mld. Kč. V meziročním srovnání tak došlo v roce 2016 ke zvýšení celkového výnosu o 11,9 %.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dosáhla výnosu 169,2 mld. Kč. Meziročně tak tato příjmová položka vykazuje o 19,8 mld. Kč (o 13,3 %) vyšší nárůst.

Mezi pozitivní vlivy, které měly zásadní vliv na výnos této daně v roce 2017, patřily zejména následující faktory:

- vyšší než očekávaná úroveň zaměstnanosti, navýšení platů zaměstnanců v rozpočtové sféře v roce 2017,
- vyšší než očekávaný růst mezd zaměstnanců v podnikatelské sféře, kde se nepřímo projevil i vliv zavedení elektronické evidence tržeb; v odvětví ubytování, stravování a pohostinství, kde bylo EET zavedeno, rostla průměrná mzda meziročně nejrychleji ze všech odvětví, a to o 11,9 %, čímž převýšila i dynamiku růstu minimální mzdy,
- zvýšení minimální mzdy pro rok 2017 na částku 11 000 Kč,
- solidární zvýšení daně,
- další vlivy s minoritními dopady na celkový výnos této daně.

Na výnos DPFO ze závislé činnosti v kalendářním roce 2017 negativně působily zejména následující faktory:

- zvýšení částky daňového zvýhodnění na druhé vyživované dítě ve společně hospodařící domácnosti na 19 404 Kč (o 2 400 Kč ročně), třetí a každé další vyživované dítě na 24 204 Kč (o 3 600 Kč ročně) v průběhu roku 2017 (zákon č. 170/2017 Sb.),
- zvýšení daňového zvýhodnění na druhé, třetí a každé další dítě na základě legislativní úpravy účinné až od 1. 5. 2016 (zákon č. 125/2016 Sb.), neboť zvýšená část nároku na daňové zvýhodnění za kalendářní měsíce leden až duben 2016 mohla být

zaměstnancům zohledněna až při ročním zúčtování záloh na daň roku 2016, tj. zpravidla při výplatě mzdy za měsíc březen 2017,

- zvýšení limitu pro uplatnění slevy na dani ve výši výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte poplatníka v předškolním zařízení, kterou si mohli zaměstnanci uplatnit v rámci ročního zúčtování až po uplynutí zdaňovacího období 2016, tj. v roce 2017 (zvýšení minimální mzdy pro rok 2016 na 9 900 Kč).

Daň z příjmů fyzických osob na základě daňového přiznání dosáhla výnosu 7,6 mld. Kč. Meziročně tak došlo k nárůstu o 0,8 mld. Kč.

Na výnos DPFO z přiznání ve zdaňovacím období roku 2017 měla pozitivní vliv následující opatření:

- pokračující vliv solidárního zvýšení daně,
- pokračující vliv omezení výše tzv. výdajových paušálů,
- pokračující vliv omezení možnosti čerpat slevu na dani na manželku/manžela bez vlastních příjmů a daňové zvýhodnění na vyživované dítě v případě užití paušálních výdajů,
- vliv povinnosti pro plátce DPH podávat kontrolní hlášení.

Vliv zavedení elektronické evidence tržeb se projeví dle zákonné splatnosti až v inkasu za rok 2018.

Na výnos DPFO z přiznání ve zdaňovacím období roku 2017 měly negativní vliv hlavně následující faktory:

- vyrovnání daně na základě daňových přiznání podaných poplatníky pouze s příjmy ze závislé činnosti, zálohy na daň u těchto zaměstnanců jsou odvedeny na účet DPFO ze závislé činnosti, ale případné přeplatky na dani se vrací z účtu DPFO z daňových přiznání,
- zvýšení daňového zvýhodnění na druhé a další dítě, které je účinné od roku 2016 (zákon č. 125/2016 Sb.) a s ohledem na splatnost daně se projevilo až v inkasu roku 2017,
- zvýšení limitu pro uplatnění slevy na dani ve výši výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte poplatníka v předškolním zařízení (pro zdaňovací období 2016 činila výše slevy 9 900 Kč), který si poplatníci mohli uplatnit v přiznání k DPFO za zdaňovací období roku 2016, tj. v roce 2017.

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů neboli daň vybíraná srážkou, dosáhla výnosu v roce 2017 částky 16,0 mld. Kč, tj. o 0,2 mld. Kč meziročně méně.

Na inkaso DPFO vybírané srážkou měla ve zdaňovacím období roku 2017 negativní vliv hlavně legislativní změna související s osvobozením daně u výsluhového nároku ozbrojených složek (zákon č. 456/2016 Sb.).

Daň z nabytí nemovitých věcí a daň z převodu nemovitostí

Inkaso daně z nabytí nemovitých věcí spolu s inkasem původní daně z převodu nemovitostí v roce 2017 činilo 12,6 mld. Kč. Ve srovnání s rokem 2016 došlo meziročně k poklesu inkasa o 0,3 mld. Kč (o 2,3 %). Důvody u daně z nabytí nemovitých věcí lze spatřovat jak ve vlivu růstu úrokových sazeb hypotečních úvěrů na nemovitostní trh, tak v osvobození obcí od daně z nabytí nemovitých věcí s účinností od 1. 11. 2016 a ve změně osoby poplatníka daně z nabytí nemovitých věcí výlučně na nabyvatele.

Daň z nemovitých věcí

Výnos daně z nemovitých věcí v roce 2017 činil 10,8 mld. Kč, oproti rozpočtovanému výnosu, který byl 10,4 mld. Kč, tak bylo skutečné inkaso vyšší o 0,4 mld. Kč. Meziročně se inkaso zvýšilo o 0,2 mld. Kč, což představuje zvýšení o 1,7 %. K rostoucímu trendu předepsané daně z nemovitých věcí i jejího inkasa přispívá kontrolní a vyhledávací činnost orgánů FS s využitím kontrolních funkcí systému ADIS (v roce 2017 z kontrol doměřeno 276 mil. Kč) a v určité míře rovněž růst počtu nemovitostí, resp. staveb v ČR.

Daň dědická a daň darovací

Daň dědická i daň darovací byly k 1. 1. 2014 inkorporovány do daní z příjmů. Dobíhající inkaso daně darovací bylo v roce 2017 záporné, a to ve výši -23,3 mil. Kč. V souladu se závěrem Nejvyššího správního soudu učiněným v rozsudku sp. zn. 1 Afs 6/2013 a rozhodnutími Odvolacího finančního ředitelství byla v roce 2017 daňovými subjekty vrácena zaplacená daň darovací z bezplatně nabytých emisních povolenek za roky 2011 a 2012 ve výši cca 29,6 mil. Kč, pro srovnání, v roce 2016 tato částka činila 0,4 mld. Kč a v roce 2015 dokonce 4,5 mld. Kč. Dobíhající inkaso daně dědické v roce 2017 činilo 5,0 mil. Kč.

Silniční daň

Inkaso silniční daně je v dlouhodobém horizontu stabilní, resp. postupně narůstající. V roce 2017 činilo 6,2 mld. Kč, což oproti rozpočtovanému výnosu činí nárůst o 0,3 mld. Kč. V meziročním srovnání inkaso daně vzrostlo o 0,2 mld. Kč, což bylo způsobeno vlivem příznivého ekonomického vývoje a rovněž efektivním výkonem správy této daně.

Odvod z loterií a jiných podobných her

Odvod z loterií a jiných podobných her byl od 1. 1. 2017 nahrazen daní z hazardních her. Nicméně i v roce 2017 dobíhaly na odvodu příjmy za 4. čtvrtletí 2016. Odvod z loterií byl tvořen odvodem z loterií a jiných podobných her a odvodem z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení. Odvod z loterií se v zákonem stanoveném poměru rozděloval do státního rozpočtu a rozpočtu obcí. Celkové inkaso odvodu z loterií v roce 2017 činilo 3,2 mld. Kč.

Daň z hazardních her

Daň z hazardních her byla zavedena k 1. 1. 2017 na základě zákona č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her. Daň je tvořena daní z ostatních hazardních her a daní z technických her a je v zákonem stanoveném poměru rozdělována do státního rozpočtu a rozpočtu obcí. Inkaso daně z hazardních her v roce 2017 činilo 8,9 mld. Kč.

Celkové inkaso daně z hazardních her a zrušeného odvodu z loterií za rok 2017 tak činilo cca 12,2 mld. Kč, což při meziročním srovnání s odvodem z loterií v roce 2016 představuje zvýšení inkasa o 1,7 mld. Kč (o 16,5 %).

3. Vybrané indikátory

Tabulka č. 3: Vybrané indikátory činnosti finanční správy

k 31. 12. příslušného roku

	2013	2014	2015	2016	2017
Celkové příjmy vybrané finanční správou jako podíl na HDP ¹⁾	15,72 %	14,98 %	14,98 %	15,57 %	15,73 %
Podíl příjmů vybraných finanční správou na schváleném rozpočtu	99,26 %	102,60 %	103,33 %	103,18 %	103,85 %
Podíl nákladů finanční správy na příjmech vybraných finanční správou	1,39 %	1,30 %	1,38 %	1,41 %	1,49 %
Podíl nákladů na správu daní na daňových příjmech finanční správy	1,33 %	1,25 %	1,32 %	1,34 %	1,41 %
Příjmy finanční správy na počet zaměstnanců finanční správy (příjem na 1 zaměstnance) v mil. Kč	40,66	42,59	43,87	47,63	51,27
Podíl kontrol s doměrkem větším než 10 000 Kč k celkovému počtu kontrol	25,20 %	22,46 %	28,07 %	34,72 %	44,21 %
Kumulovaná výše nedoplatků ke konci roku jako podíl příjmů vybraných finanční správou v daném roce	24,39 %	17,31 %	16,13 %	7,60 %	6,33 %
Podíl elektronicky podaných daňových tvrzení na celkovém počtu podaných daňových tvrzení ²⁾	6,63 %	19,90 %	43,87 %	53,48 %	56,83 %
Podíl nákladů ICT na celkových nákladech finanční správy	15,60 %	11,56 %	11,51 %	10,89 %	12,75 %

1) Upraveno podle aktuální revize HDP.

2) Od roku 2014 se uvádí daňová tvrzení (příznání) podaná datovou zprávou dle § 71 daňového řádu (do té doby se sledovala daňová tvrzení podaná se zaručeným elektronickým podpisem).

Tabulka č. 4: Vybrané indikátory činnosti celní správy

k 31. 12. příslušného roku

	2013	2014	2015	2016	2017	
Celkové příjmy vybrané celní správou jako podíl HDP ¹⁾	3,68 %	3,40 %	3,45 %	3,32 %	3,31 %	
Podíl skutečně vybraných spotřebních daní na schváleném rozpočtu	96,22 %	96,20 %	105,83 %	106,14 %	102,48 %	
Podíl nákladů na správu daní a cel jako podíl daňových a celních příjmů vybíraných celní správou ³⁾	0,92 %	0,99 %	1,01 %	1,41 %	1,57 %	
Podíl nákladů na správu cel na celních příjmech celní správy ³⁾	10,99 %	8,92 %	8,44 %	11,09 %	14,22 %	
Podíl nákladů na správu daní na daňových příjmech celní správy ³⁾	0,53 %	0,54 %	0,59 %	0,75 %	0,88 %	
Příjmy celní správy na počet zaměstnanců celní správy (příjem na 1 zaměstnance) v mil. Kč	26,63	27,00	26,97	30,65	30,35	
Podíl daňových kontrol s doměrkem větším než 10 000 Kč k celkovému počtu kontrol	25,0 %	24,3 %	24,00 %	27,3 %	28,20 %	
Kumulovaná výše daňových nedoplatků ke konci roku jako podíl příjmů vybíraných celní správou v daném roce	z dovozu	3,28 %	9,85 %	2,80 %	4,0 %	3,00 %
	vnitrostátní	4,96 %	4,27 %	4,29 %	5,0 %	7,60 %
Podíl elektronicky podaných daňových tvrzení na celkovém počtu podaných daňových tvrzení ²⁾	4,37 %	50,65 %	67,19 %	68,0 %	65,34 %	
Podíl elektronicky podaných celních prohlášení na celkovém počtu podaných celních prohlášení	94,97 %	96,61 %	98,15 %	98,7 %	98,90 %	
Podíl nákladů ICT na celkových nákladech celní správy ³⁾	7,87 %	8,28 %	8,40 %	8,93 %	8,89 %	

1) Upraveno podle aktuální revize HDP.

2) Od roku 2014 se uvádí daňová tvrzení (příznání) podaná datovou zprávou dle § 71 daňového řádu (do té doby se sledovala daňová tvrzení podaná se zaručeným elektronickým podpisem).

3) V indikátorech nejsou zohledněny mimořádné úhrady vybraného cla na základě rozhodnutí Rady č. 2014/335/EU, Euroatom ze dne 26. 5. 2014.

4. Daňové subjekty

Poplatník či plátce má povinnost se zaregistrovat podle místní příslušnosti na finančním či celním úřadě a má přidělen příslušný účet ke konkrétní dani. Počet daňových účtů vyjadřuje kvantitativní rozsah obslužnosti správců daní a cel. Ukazuje reálný počet nositelů daňových a celních povinností podle daní v příslušném časovém období.

Tabulka č. 5: Počet účtů podle jednotlivých daní

k 31. 12. příslušného roku

		2013	2014	2015	2016	2017
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	798 209	817 902	839 236	857 719	881 627
Daně spotřební a energetické	celní správa	38 376	40 541	43 332	43 514	47 013
v tom: minerální oleje		21 803	22 534	23 469	22 300	24 298
tabák		3 991	4 244	5 026	4 438	4 853
surový tabák					2	7
líh		6 789	7 445	8 084	8 376	8 812
pivo		687	783	894	984	1 114
víno		3 581	3 829	4 036	4 465	4 771
elektřina		629	659	679	1 718	1 865
zemní plyn		635	768	847	922	969
pevná paliva		261	279	297	309	324
Clo	celní správa	13 803	13 732	10 361	13 815	13 667
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	533 461	555 300	574 074	596 692	621 402
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	3 531 704	4 009 617	4 077 297	4 089 783	4 157 133
v tom: podávajících daňová tvrzení		2 888 149	3 351 558	3 404 197	3 401 160	3 452 956
ze závislé činnosti		643 555	658 059	673 100	688 623	704 177
Daň z příjmů zvláštní sazba	finanční správa	513 891	535 314	554 640	568 221	582 252
Daň dědická ¹⁾	finanční správa	44 814	46 685	44 391	42 647	40 024
Daň darovací ¹⁾	finanční správa	125 795	112 086	86 037	76 929	73 220
Daň z převodu nemovitostí ¹⁾	finanční správa	688 370	603 819	495 140	463 338	435 768
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	4 695 843	4 700 721	4 714 829	4 816 642	4 891 586
Daň z nabytí nem. věcí	finanční správa		139 954	292 064	347 347	390 513
Daň silniční	finanční správa	1 075 713	1 098 419	1 110 097	1 123 113	1 135 824
Odvod za elektřinu ze slunečního záření	finanční správa	9	9	12	9	8
Odvod z loterií	finanční správa	1 261	833	910	934	894
Daň z hazardních her ²⁾	finanční správa					148
Dělená správa	celní správa	2 298 885	2 494 623	2 142 133	2 313 730	2 419 403
CELKEM		14 360 134	15 169 555	14 984 553	15 354 433	15 690 482
v tom: finanční správa		12 009 070	12 620 659	12 788 727	12 983 374	13 210 399
celní správa		2 351 064	2 548 896	2 195 826	2 371 059	2 480 083

1) Od 1. 1. 2014 došlo k inkorporaci daně dědické a daně darovací do daní z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla od 1. 1. 2014 nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí.

2) Od 1. 1. 2017 byl odvod z loterií a jiných hazardních her nahrazen daní z hazardních her, která je rozčleněna na dvě dílčí daně, a to daň z hazardních her vyjma daně z technických her a daň z technických her.

V pětileté časové řadě je sledován u finanční správy trvalejší trend jejich mírného zvyšování, oproti roku 2016 došlo k nárůstu o 227 025 (1,7 %), což se projevuje především u DPH a daní z příjmů. U celní správy je nárůst počtu daňových účtů oproti finanční správě pomalejší, meziročně se počet účtů zvýšil o 109 024 (4,6 %), což se projevuje především u spotřebních a energetických daní.

Tabulka č. 6: Daňové subjekty

k 31. 12. příslušného roku

	2013	2014	2015	2016	2017
Finanční správa	9 197 379	9 163 478	9 212 006	9 302 567	9 379 997
Celní správa	732 151	411 098	413 166	415 386	449 354
v tom: spotřební daně	19 611	17 552	18 008	20 690	18 928
clo	11 146	10 927	10 476	13 315	13 303
dělená správa	701 394	382 619	384 682	381 381	417 123

Důležitým hlediskem je počet aktivních daňových subjektů vůči správci daně. Je patrné, že počet aktivních subjektů, kde je správcem daně finanční správa, meziročně mírně vzrostl o 77 430 (0,8 %). U spotřebních daní a u cla, kde je správcem celní správa vidíme meziroční mírný nárůst o 33 968 (8,1 %).

Tabulka č. 7: Daňové subjekty unikátní

k 31. 12. příslušného roku

	2013	2014	2015	2016	2017
Počet daňových subjektů	7 298 934	8 320 864	8 292 793	8 416 278	8 477 579

Kvalitativním ukazatelem používaným v mezinárodním porovnávání pro celkové hodnocení výkonnosti správy daní je ukazatelem unikátní daňový subjekt. Ten nebere zřetel na organizační strukturu správy daní, složitost procesů, počet daňových registrací a ani počet správců daní, u kterých je daňový subjekt registrován. Celkový počet unikátních daňových subjektů v evidenci správců daní v roce 2017 činil 8 477 579, což je opět mírný nárůst oproti předchozímu roku o 61 301 (0,7 %) subjektů více.

5. Daňové a celní příjmy

Tabulka č. 8: Daňové a celní příjmy

k 31. 12. 2017 v mil. Kč

		Daňová povinnost	Inkaso	Rozdíl
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	377 633	381 435	3 801
	celní správa	287,3	249,9	-37,4
	celkem	377 921	381 685	3 764
Daně spotřební a energetické	finanční správa	-7	0	7
	celní správa	161 016,3	160 786,2	-230,1
	celkem	161 009	160 789	-223
v tom: minerální oleje		87 686,2	88 913,8	1 227,6
tabák		57 384,5	56 219,8	-1
surový tabák		-28,7	0,0	28,7
líh		7 490,5	7 344,2	-146,3
pivo		4 757,4	4 634,6	-122,8
víno		382,5	380,7	-1,8
elektřina		1 560,8	1 536,9	-23,8
zemní plyn		1 308,3	1 299,9	-8,4
pevná paliva		475,0	456,8	-18,1
Clo, včetně odvodu do EU	celní správa	8 940,2	8 678,9	-261,3
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	161 142	161 803	662
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	175 126	176 858	1 731
v tom: podávajících daňová přiznání ze závislé činnosti		6 475	7 617	1 142
		168 651	169 241	590
Daň z příjmů zvláštní sazba	finanční správa	24 908	24 814	-95
Daň dědická ¹⁾	finanční správa	4	5	1
Daň darovací ¹⁾	finanční správa	-5	-23	-18
Daň z převodu nemovitostí ¹⁾	finanční správa	-219	120	339
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	10 670	10 758	88
Daň z nabytí nemovitých věcí	finanční správa	13 411	12 478	-933
Daň silniční	finanční správa	5 954	6 191	237
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	finanční správa	1 930	2 047	117
Odvod z loterií § 41b odst. 1	finanční správa	795	823	27
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	finanční správa	2 537	2 380	-157
Daň z hazardních her ²⁾	finanční správa	8 900	8 936	36
Ostatní daně a poplatky	finanční správa	6 188	6 948	761
	celní správa	3 111,2	1 905,8	-1 205,4
	celkem	9 299	8 854,0	-444,9
z toho: dělená správa	celní správa	2 932,4	1 829,7	-1 102,7
CELKEM		962 323	967 193	4 870
v tom: finanční správa		788 968	795 573	6 604
celní správa		173 355,0	171 620,8	-1 734,2

1) Od 1. 1. 2014 došlo k inkorporaci daně dědické a daně darovací do daní z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla od 1. 1. 2014 nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí.

2) Od 1. 1. 2017 byl odvod z loterií a jiných hazardních her nahrazen daní z hazardních her, která je rozčleněna na dvě dílčí daně, a to daň z hazardních her vyjma daně z technických her a daň z technických her.

V oblasti daňových a celních příjmů pokračoval trend příznivého hospodářského vývoje a současně odrážející aktivní přístup správců daně k jejich výběru, což se promítlo do celkového inkasa. V roce 2017 dosáhlo inkaso částky 967 193 mil. Kč, což je oproti předchozímu roku zvýšení o 65 762 mil. Kč (7,3 %). U celní správy došlo k meziročnímu poklesu příjmů v ukazateli „ostatní daně a poplatky“. Jedná se o rozhodnutí jiných státních orgánů například pokut z přestupků z ad hoc protiprávního jednání předaných vybírání a vymáhání celní správě. Konkrétním příkladem je v roce 2016 uložený souhrn pokut jedním z ukladatelů za tzv. stavební kartel ve výši cca 1,3 mld. Kč. V roce 2017 byly tyto pokuty soudem zrušeny a celní správa je musela vrátit. Uvedený soubor pokut stále není pravomocně rozhodnut.

6. Kontrolní činnost

Kontrolní činnost je komplexní činností, kterou správce daně prověřuje tvrzení daňových subjektů a další skutečnosti či okolnosti mající vliv na stanovení daňové povinnosti tak, aby bylo dosaženo zákonem proklamovaného cíle správy daní v souladu s ust. § 1 DŘ, tedy správného zjištění a stanovení daně. Pojem „kontrolní činnost“ však nezahrnuje jen daňovou kontrolu, ale i další postupy a činnosti, jako je vyhledávací činnost, místní šetření, nebo postup k odstranění pochybností, či ostatní kontrolní úkony s fiskálním efektem. Daňová kontrola je komplexním formalizovaným postupem, který je prováděn podle ustanovení § 85 až § 88 DŘ.

Postup k odstranění pochybností (POP)

V roce 2017 došlo oproti roku 2016 ke snížení celkového počtu ukončených postupů k odstranění pochybností o 4 846 (o 23,7 %) a současně se snížil počet o 2 265 (o 23,5 %) ukončených řízení s rozdílem.

Finanční správa použila a ukončila postup k odstranění pochybností v 14 651 případech, z toho bylo 7 253 (49,5 %) postupů k odstranění pochybností ukončeno s rozdílem oproti hodnotám deklarovaným daňovými subjekty v daňových tvrzeních. Nejčastěji byl POP využíván v oblasti DPH, kdy z celkového počtu ukončených postupů k odstranění pochybností jich bylo provedeno na této dani 60,7 %. V důsledku ukončení POP došlo ke zvýšení daňové povinnosti v hodnotě 2 962 mil. Kč, ke snížení nadměrných odpočtů v částce 546 mil. Kč a u změny ztráty došlo ke snížení ve výši 602 mil. Kč. V porovnání s rokem 2016 došlo ke snížení počtu provedených řízení ukončených o 4 536 (o 23,6 %) a ukončených s doměrkem o 2 121 (o 22,6 %). V důsledku toho byl zaznamenán i pokles změny daňové povinnosti u DPH, DPPO i DPFO celkem o částku 1 539 mil. Kč, u nadměrného odpočtu o 133 mil. Kč, naopak u změny ztráty došlo k nárůstu snížení ztráty, a to o 434 mil. Kč, což oproti roku 2016 představuje nárůst o 258 %.

Na poklesu POP se podílí daňové subjekty, které na základě neformálního postupu odstraňují nedostatky, aniž by byl ze strany správce zahájen POP. Na poklesu se však nepodílí pouze subjekty, ale významný vliv má i činnost správce daně. Správci daně se v roce 2017 více zaměřovali na kontroly řetězců. Také prováděli více ostatních kontrolních úkonů s fiskálním efektem (viz tabulka č. 11), o čemž svědčí výrazný nárůst počtu úkonů i daňové povinnosti u těchto činností.

Celní správa ukončila celkem 912 řízení postupu k odstranění pochybností, z nichž ve 106 případech byly zjištěny rozdíly mezi údaji uvedenými daňovým subjektem v řádném resp. dodatečném daňovém tvrzení a následně zjištěným skutečným stavem. Částka přiznané

daně po ukončení řízení byla v celkovém součtu navýšena o 14 mil. Kč a původně uplatněný nárok na vrácení daně byl snížen o 1 mil. Kč. Ve srovnání s rokem 2016 byla v důsledku řízení postupu k odstranění pochybnosti v roce 2017 přiznána více než dvojnásobná částka.

Tabulka č. 9: Postup k odstranění pochybností

k 31. 12. 2017

		Počet řízení ukončených		Změna v důsledku postupu k odstranění pochybností v mil. Kč		
				daňové povinnosti	nadměrného odpočtu/ vrácení daně	ztráty
		celkem	s rozdílem			
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	8 898	5 304	2 555	-546	0
Daně spotřební a energetické	celní správa	912	106	14	-1	0
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	1 626	501	382	0	-596
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	4 127	1 448	25	0	-6
CELKEM	finanční správa	14 651	7 253	2 962	-546	-602
	celní správa	912	106	14	-1	0
	celkem	15 563	7 359	2 976	-547	-602

Daňová kontrola

Za jednu kontrolu se považuje kontrola jedné daně u jednoho subjektu za zdaňovací období. V roce 2017 bylo ukončeno celkem 14 651 daňových kontrol, přičemž 8 979 jich bylo ukončených s rozdílem. Meziročně došlo k celkovému poklesu počtu daňových kontrol o 25,7 %. Ve sledovaném období došlo ke změně daňové povinnosti v celkové hodnotě 11 811 mil. Kč a současně došlo ke snížení ztráty o 2 369 mil. Kč.

Finanční správa v roce 2017 snížila celkový počet ukončených kontrol oproti předchozímu roku o 26,2 % a snížil se též počet kontrol ukončených s rozdílem, kde došlo k poklesu o 17,1 %. Celková výše doměřené daně z daňových kontrol v roce 2017 činí 11 594 mil. Kč, což oproti roku 2016 představuje pokles o 20,1 %. V důsledku daňových kontrol na DPPO a DPFO (u poplatníků podávajících přiznání) bylo dosaženo snížení ztráty ve výši 2 369 mil. Kč, což v porovnání s rokem 2016 také představuje pokles o 74,9 %. V roce 2017 se však zvýšil podíl kontrol s nálezem na 60,5 %, v roce 2016 tento podíl činil 53,8 %. Z celkové hodnoty doměřené daně v roce 2017 tvoří největší podíl doměřená DPH, která představuje 89,6 %. U této daně došlo ke snížení výše změny daňové povinnosti o 2 067 mil. Kč, což oproti roku 2016 představuje pokles o 16,6 %.

V roce 2017 se však zvýšila efektivita kontrol, doměrek na jednu kontrolu činil 829 862 Kč, což představuje nárůst oproti předchozímu roku, kdy doměrek na jednu kontrolu činil 766 103 Kč.

Příčinou poklesu počtu provedených kontrol je zejména zaměření na subjekty, u kterých jsou indicie o krácení a zkreslování daňových povinností např. na řešení řetězových podvodů. Kontrola podvodných řetězců způsobuje, že v rámci jednoho případu není v některých případech možné ukončit kontrolu jednoho subjektu, dokud není prošetřený celý řetězec.

Celní správa ukončila v roce 2017 celkem 688 daňových kontrol, oproti roku 2016 došlo ke snížení počtu ukončených kontrol o 10,6 %. U spotřebních a energetických daní bylo podle aplikace Sdružená podpora rozhodování – modul daňové kontroly ukončeno celkem 213 evidovaných daňových kontrol, z nichž ve 122 případech zjištěno porušení právních předpisů, doměřeno bylo následně 40,3 mil. Kč. Zároveň bylo na základě výsledků daňových kontrol vráceno daňovým subjektům 3,4 mil. Kč, což v celkovém souhrnu činí 36,9 mil. Kč, o které byla na základě výsledku daňové kontroly doměřena daň z moci úřední ze spotřebních a energetických daní.

Dále celní správa v roce 2017 ukončila 475 kontrol po propuštění zboží, v rámci kterých byly zkontrolovány údaje na 5 411 celních prohlášení. Na základě těchto kontrol bylo vydáno celkem 4 054 dodatečných platebních výměrů, kdy celková doměřená částka dosáhla 180,3 mil. Kč.

Tabulka č. 10: Daňová kontrola

k 31. 12. 2017

		Počet kontrol		Změna v důsledku kontroly v mil. Kč	
		ukončeno	ukončeno s rozdílem	změna daňové povinnosti	snížení ztráty
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	6 712	4 886	10 388	0
Daně spotřební a energetické	celní správa	213	122	36,9	
v tom: minerální oleje		133	74	29,6	
tabák		1	1	0,0	
surový tabák		0	0	0,0	
líh		25	12	0,0	
pivo		22	15	6,8	
víno		8	4	0,0	
elektřina		10	8	0,4	
zemní plyn		8	4	0,3	
pevná paliva		6	4	0,1	
Kontrola po propuštění zboží (clo + DPH)	celní správa	475	404	180,3	
z toho DPH				1,3	
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	2 001	1 134	850	-2 227
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	3 951	1 996	280	-143
v tom: podávajících daňová tvrzení		2 352	1 358	206	-143
ze závislé činnosti		1 599	638	74	0
Daň z příjmů - zvláštní sazba	finanční správa	659	127	72	0
Daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitosti	finanční správa	1	0	0	0
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	50	49	0,0	0
Daň z nabytí nemovitých věcí	finanční správa	1	1	0	0
Daň silniční	finanční správa	596	256	4	0
Daň z hazardních her	finanční správa	0	9	0	0
CELKEM		14 659	8 984	11 811	-2 369
v tom: finanční správa		13 971	8 458	11 594	-2 369
celní správa		688	526	217,2	

Několik daňových kontrol u spotřebních a energetických daní bylo zahájeno na více kontrolovaných komodit. Pro potřeby některých statistik došlo k rozdělení těchto kontrol podle jednotlivých komodit. Za rok 2017 bylo tedy ukončeno celkem 213 daňových kontrol u jednotlivých kontrolovaných komodit, z nichž 122 bylo pozitivních.

Přehled o počtu případů a fiskálních efektech u ostatních kontrolních úkonů

V rámci činností správců daně je prováděna i ostatní kontrolní činnost, která není zahrnuta v daňových kontrolách a POP, ale má pozitivní fiskální dopady. Ačkoliv došlo ke snižování počtu POP a daňových kontrol, ostatní kontrolní úkony vykazují výrazný meziroční nárůst jak počtu, tak souvisejícího fiskálního efektu. V následující tabulce č. 11 je zobrazen přehled o počtu případů a fiskálních efektech u ostatních kontrolních úkonů, který oproti roku 2016 obsahuje i kontrolní úkony vztahující se k dani z hazardních her.

Tabulka č. 11: Přehled o počtu případů a fiskálních efektech u ostatních kontrolních úkonů
k 31. 12. 2017 v mil. Kč

Druh příjmu	Počet kontrolních úkonů s fiskálním efektem (mimo POP)	Změna daně		Změna ztráty	
		počet	částka	počet	částka
Daň z přidané hodnoty	16 071	19 050	7 096		
Daň z příjmů právnických osob	3 755	3 531	1 322	268	-118
Daň z příjmů fyzických osob závislá činnost	1 721	1 766	193	0	0
Daň z příjmů fyzických osob daňová přiznání	7 776	6 556	252	236	-42
Daň z příjmů zvl. sazba (§ 36)	1 177	1 257	88	0	0
Daň z nemovitých věcí	15 279	19 486	49	0	0
Daň dědická, darovací, z převodu nemovitosti	45	45	1	0	0
Daň z nabytí nemovitých věcí	6 338	6 339	159	0	0
Daň silniční	1 166	1 302	13	0	0
Daň z hazardních her	94	66	20	0	0
CELKEM	53 422	59 398	9 195	504	-160

V roce 2017 došlo k nárůstu počtu úkonů s fiskálním efektem u ostatních kontrolních úkonů vedoucích ke změně daně či ztráty o 21,6 %, celkově bylo provedeno 53 422 úkonů. Ve finančním vyjádření to znamená, že došlo ke zvýšení změny daňové povinnosti v roce 2017, která činila 9 195 mil. Kč, což oproti roku 2016 představuje nárůst o 2 736 mil. Kč (o 42,4 %). Ke změně ztráty došlo v roce 2017 v 504 případech, v roce 2016 to bylo 583 případů, ale i přes to došlo ke snížení ztráty o 160 mil. Kč (o 175,9 %).

U DPH byl zaznamenán nárůst počtu případů s fiskálním efektem o 2 690 případů na 19 050 případů, nárůst o 16,4 % a částka změny daně se zvýšila o 51,6 %. U DPPO se zvýšil počet ostatních kontrolních úkonů o 71,0 %, částka změny daně se zvýšila o 21,5 % a ztráta byla snížena v 268 případech o 118 mil. Kč, což znamená nárůst změny ztráty o 140,8 %. U DPFO podávajících daňová přiznání se zvýšil počet ostatních kontrolních úkonů o 26,1 %, ztráta byla snížena v 268 případech o 118 mil. Kč, což znamená nárůst změny ztráty o 140,8 %.

změna daně byla vyšší o 5,4 % a ztráta byla v roce 2017 změněna v 236 případech a celkem byla snížena o 42 mil. Kč, což oproti roku 2016 představuje nárůst snížení ztráty o 366,7 %.

V oblasti daně z hazardních her se správci daně v roce 2017 zaměřili především na problematiku zdanění nelegálního provozování hazardních her na internetu. V rámci správy této daně bylo na základě výzvy správce podáno zahraničními subjekty 10 dodatečných daňových přiznání a na odvodu z loterií a daní z hazardních her proběhlo celkem 56 místních šetření. Díky tomu byla podána dodatečná daňová přiznání s celkovým fiskálním efektem 20,4 mil. Kč.

Ostatní kontrolní činnosti

V kontrolní oblasti vykonává finanční a celní správa další kontrolní činnosti uložené zvláštními zákony.

Tabulka č. 12: Vybrané ostatní kontrolní činnosti

k 31. 12. 2017

Druh kontroly	Kontroly		
	celkem	ukončeno s rozdílem	
		počet	%
Celní správa			
Kontrolní zaměstnávání cizinců	494	304	61,5
Následná kontrola Intrastatu	503	440	87,5
Obecná bezpečnost výrobků a potravin	799	37	4,6
Systém elektr. mýtného a časového zpoplatnění	54 576	38 118	69,8
Kontrola CITES	816	51	6,3
Kontrola vymáhání práv duševního vlastnictví a ochrany spotřebitele	2 296	483	21,0
Kontrola evidence tržeb	9 081	1 693	18,6
Kontrola hazardu	2 060	488	23,7
CELKEM	70 625	41 614	
Kontrola omezení prodeje VV (včetně cenové kontroly na tabákové výrobky)	5 889	259	4,4
Kontrola podmínek povolení pro VV	3 328	62	1,9
Kontrola výroby a úprav lihu (včetně zúčtování lihu)	5 818	5	0,1
Kontrola značení lihu a tabákových výrobků	4 065	273	6,7
Kontrola doprav v oblasti SPD	19 797	342	1,7
CELKEM	38 897	941	
Finanční správa			
Cenová kontrola	188	76	40,4
Kontrola evidence tržeb	65 309	14 368	22,0
Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně	3 396	1 198	35,0
CELKEM	68 893	15 642	

Kontrolní zamětnávání cizinců

V roce 2017 bylo z celkového počtu 494 kontrol v oblasti zamětnávání cizinců 304 kontrol pozitivních, efektivita provedených kontrol je tedy 61,5 % (v roce 2016 byla 59,9 %). V posledních letech efektivita stagnuje, od roku 2012 však vzrostla o více jak 20 %. Oproti tomu počty provedených kontrol klesají, což značí jejich lepší zacílení.

Kontrola údajů Intrastatu

V rámci kontrol údajů Intrastatu bylo ukončeno 440 kontrol (z celkového počtu 503), na základě kterých došlo k vykázání údajů nebo k opravě nesrovnalostí ve vykázaných datech u transakcí se zbožím v celkové fakturované hodnotě 45,5 mld. Kč. Efektivita oproti loňskému roku mírně vzrostla na 87,5 %.

Obecná bezpečnost výrobků a potravin

V oblasti bezpečnosti výrobků a potravin bylo v roce 2017 provedeno celkem 799 kontrol, z tohoto počtu bylo v 37 případech potvrzeno, že výrobek vykazuje znaky, které vyvolávají podezření na existenci vážného nebo bezprostředního ohrožení zdraví a bezpečnosti při jeho používání či bylo vyhodnoceno jako nevyhovující.

Systém elektr. mýtného a časového zpoplatnění

V roce 2017 bylo provedeno celkem 54 576 kontrol v oblasti časového a výkonového zpoplatnění, z nichž u 38 118 případů bylo zjištěno porušení právních předpisů. Efektivita oproti minulému roku mírně klesla na 69,8 %.

Kontrola CITES

V roce 2017 celní správa provedla 816 kontrol, z čeho došlo v 51 případech k porušení nebo podezření na porušení právních předpisů v oblasti ochrany ohrožených druhů fauny a flóry spadajících pod Úmluvu CITES.

Kontrola vymáhání práv duševního vlastnictví

Kontrolních činností zaměřených na oblast vymáhání práv duševního vlastnictví bylo v průběhu roku 2017 provedeno celkem 2 296, z nichž 483 kontrol bylo ukončeno s pozitivním zjištěním. Došlo k nárůstu efektivit kontrol oproti roku 2016 na 21 %.

Kontrola evidence tržeb – celní správa

Celní správa provedla celkem 9 081 kontrol zaměřených na evidenci tržeb, v rámci nichž zjistila 1 693 případů podezření z porušení zákona. Za zjištěná porušení bylo pravomocně rozhodnuto o uložení 1 112 pokut v celkové výši 11,1 mil. Kč, přičemž ve 372 případech byla věc vyřešena na místě příkazem. Efektivita kontrol dosáhla hodnoty 18,6 %.

Kontrola hazardu – celní správa

V roce 2017 celní správa provedla celkem 2 060 kontrol v oblasti hazardních her, přičemž ve 488 případech došlo k podezření z porušení zákona. Efektivita kontrol hazardu dosáhla hodnoty 23,7 %. V rámci správního řízení byly v průběhu roku 2017 uloženy pokuty v celkové výši 426,5 tis. Kč.

Nefiskální kontroly při správě spotřebních daní

Tyto kontroly významně přispívají ke značnému omezení možnosti nelegálního nakládání s vybranými výrobky a mají preventivní účinek. V roce 2017 bylo provedeno celkem 38 897 kontrol, s rozdílem jich bylo ukončeno celkem 941. Z celkového počtu 5 889 kontrol zaměřených na omezení prodeje VV, bylo 259 pozitivních, efektivita provedených kontrol je tedy 4,4 %.

Cenová kontrola

Při porovnání údajů z roku 2016 a 2017 došlo k nárůstu celkem o 12 cenových kontrol. V uplynulém roce bylo provedeno například celostátní šetření zaměřené na nákupní a prodejní ceny másla a čerstvé smetany pro koncové spotřebitele.

Kontrola evidence tržeb – finanční správa

V roce 2017 bylo provedeno celkem 65 309 kontrol, v rámci kterých bylo prověřováno řádné a včasné plnění povinností při evidenci tržeb u subjektů spadajících do 1. a 2. fáze evidence tržeb. V 14 368 případech (tj. ve 22 %) bylo zjištěno porušení povinností uložených podle zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění zákona č. 183/2017 Sb. a nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 8/2018 Sb., (dále jen „ZoET“), za které bylo pravomocně uloženo celkem 4 169 pokut v celkové výši 32,1 mil. Kč.

Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně

Podíl provedených daňových kontrol při správě odvodů za porušení rozpočtové kázně a kontrol s nálezem tohoto porušení se meziročně zvýšil o 10,4 %, s efektivitou 35 %. Toto zvýšení lze přisoudit mírnému poklesu podnětů poskytovatelů a s tím souvisejícímu nárůstu vlastní vyhledávací činnosti finančních úřadů.

Tabulka č. 13: Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně

k 31. 12. příslušného roku

		2013	2014	2015	2016	2017
Celkem kontrol a místních šetření		7 968	7 350	5 184	4 213	3 885
Celkem daňových řízení bez kontroly		0	214	711	1 189	935
Zkontrolováno	počet dotovaných akcí a projektů	13 947	12 514	8 892	8 994	7 897
	částka v mil. Kč	33 770,0	76 310,0	68 787,3	74 078	77 372
Vyměřeno	odvody v mil. Kč	3 745,0	6 102,4	2 456,4	1 698	3 989
	penále v mil. Kč	2 951,0	5 189,5	3 008,3	906	1 259

Počet kontrol a místních šetření, stejně jako počet zkontrolovaných projektů má konstantně klesající tendenci, ke které přispívá fakt, že podmínky, za kterých jsou dotace poskytovány, jsou neustále komplexnější, oborově specializovanější a celkově vyžadují kvalifikovanější přístup správce daně.

Počet provedených daňových řízení (vyměření) bez kontroly se po třetím roce po jejich zavedení ustálil na cca 20 % z celkového počtu provedených kontrolních činností/postupů. Ačkoliv počet provedených kontrolních činností klesá, kontrolovaná částka

se drží ve stejné hladině jako v předchozích letech. To svědčí o větším objemu zkontrolovaných prostředků na jednu kontrolní činnost.

Součinnost s orgány činnými v trestním řízení

Data obsažená v tabulce č. 14 ukazují celkový počet podaných oznámení o podezření ze spáchání trestných činů kráčení daně, neodvedení daně a další.

Tabulka č. 14: Podněty předané finanční správou orgánům činným v trestním řízení 2012–2015

k 31. 12. příslušného roku

Ve věci	Počet předaných případů				Částka v mil. Kč			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Trestného činu zkrácení daně	1 555	1 164	1 294	1 512	9 367	4 886	7 034	10 603
Jiného trestného činu	156	130	182	187	80	94	100	103
CELKEM	1 711	1 294	1 476	1 699	9 447	4 980	7 134	10 706

Tabulka č.14a: Podněty předané finanční správou orgánům činným v trestním řízení 2016–2017

k 31. 12. příslušného roku

Ve věci	Počet předaných případů				Částka v mil. Kč			
	2016		2017		2016		2017	
	celkem	z toho GŘC	celkem	z toho GŘC	celkem	z toho GŘC	celkem	z toho GŘC
Trestného činu zkrácení daně	1 376	29	1 968	50	7 358	192	7 615	2003
Jiného trestného činu	283		570	4	436		279	0
CELKEM	1 659	29	2 538	54	7 794	192	7 894	2 003

Aplikováním kontrolních hlášení a z nich vyplývajících agregovaných výstupů, díky čemuž jsou detekované případy řešeny v rámci celorepublikové kontrolní působnosti kontrolorů, způsobily meziroční nárůst případů o 879 (o 52,9 %). Díky tomu došlo i ke zvýšení oznamovaných škod o 100 mil. Kč. Důvodem meziročního nárůstu je i trend účinnější komparace dat z KH a EET rozhodných pro zvýšenou efektivitu daňových řízení včetně skutečnosti, že správcům daně od roku 2017 k profesionálnější orientaci v problematice trestního řízení pomáhá metodický pokyn vydaný GŘC.

Tabulka č. 15: Výsledky činnosti pověřených celních orgánů v trestním řízení

k 31. 12. příslušného roku

	2013	2014	2015	2016		2017	
				celkem	z toho podněty FS	celkem	z toho podněty FS
Předané podněty	661	742	725	784	29	1 004	54
Založeno trestních spisů	789	867	820	872	18	1 082	54
Podezření ze spáchání trestného činu	841	900	851	906	18	1 098	54
z toho: trestného činu krácení daně	88	101	138	102	18	118	50
částka (v mil. Kč)	1 913	1 124	673	636	169	2 403	2 003
Předáno do vyšetřování	284	299	260	283	0	270	6
Realizováno ve zkráceném řízení	73	84	42	40	0	32	0
Odevzdáno a odloženo	294	447	439	502	1	764	6

Celní správa vykazuje nárůst činnosti v trestním řízení. V roce 2017 bylo zahájeno 1 082 úkonů trestního řízení pro podezření z 1 098 trestných činů. Jednalo se o meziroční nárůst o 24,1 %. Díky tomu došlo i ke zvýšení oznamovaných škod o 1 767 mil. Kč (o 277,8 %) a to z důvodu, že koncem roku 2017 bylo zahájeno trestní stíhání s předběžně vyčísleným daňovým únikem ve výši 1,6 mld. Kč.

7. Daňové a celní nedoplatky

Nedoplatek je částka daně, která není uhrazena a uplynul již den její splatnosti. Součástí vykazovaných nedoplatků je rovněž příslušenství daně. Vývoj daňových a celních nedoplatků je jeden z velmi sledovaných ukazatelů. Z praktického hlediska se používá kumulovaná výše daňových nedoplatků, která odráží celkový stav nedoplatků za všechna předchozí období.

Tabulka č. 16: Daňové a celní nedoplatky

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

		2013	2014	2015	2016	2017
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	96 527	73 951	75 566	37 318	33 202
	celní správa	1 271	1 234	1 186	1 056	981
	celkem	97 798	75 185	76 752	38 374	34 182
Daně spotřební a energetické	finanční správa	904	565	468	19	11
	celní správa	10 151	8 150	8 595	9 916	9 733
	celkem	11 055	8 714	9 063	9 934	9 744
Clo	celní správa	502	439	421	218	256
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	21 155	14 354	13 344	7 759	8 127
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	15 977	12 540	10 663	5 861	4 531
v tom: podávajících daňová tvrzení		12 298	9 745	8 234	4 548	3 506
ze závislé činnosti		3 679	2 795	2 429	1 312	1 026
Daň z příjmů - zvláštní sazba	finanční správa	438	336	319	192	272
Daň dědická ¹⁾	finanční správa	9	10	8	6	5
Daň darovací ¹⁾	finanční správa	136	116	60	34	22
Daň z převodu nemovitostí ¹⁾	finanční správa	2 844	2 204	1 818	1 101	722
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	1 030	913	857	616	510
Daň z nabytí nemovitých věcí	finanční správa		148	253	310	386
Daň silniční	finanční správa	1 692	1 488	1 324	739	530
Odvod za elektřiny ze slun. záření	finanční správa	0	0	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	finanční správa	32	28	26	32	3
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	finanční správa	229	87	93	93	19
Daň z hazardních her ⁴⁾	finanční správa					1
Ostatní daně a poplatky	finanční správa	7 064	3 859	3 058	1 780	1 981
	celní správa	2 723	3 057	3 921	3 931	2 210
	celkem	9 787	6 916	6 979	5 711	4 191
z toho: dělená správa	celní správa	2 339	2 668	3 543	3 666	2 010
Staré daně	finanční správa	903	6	0	0	0
CELKEM		163 587	123 485	121 981	70 980	63 502
v tom: finanční správa		148 940	110 604	107 858	55 860	50 323
celní správa		14 647	12 880	14 123	15 121	13 179

1) Od 1. 1. 2014 došlo k inkorporaci daně dědické a daně darovací do daně z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla od 1. 1. 2014 nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí.

2) Případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

3) Za rok 2016 jsou vyřazeny u SPD nedobytné pohledávky a nedoplatky spoludlužníků, včetně nedoplatků z dovozu.

4) Od 1. 1. 2017 byl odvod z loterií a jiných hazardních her nahrazen daní z hazardních her, která je rozčleněna na dvě dílčí daně, a to dan z hazardních her vyjma daně z technických her a daň z technických her.

V průběhu roku 2017 docházelo ke snižování hodnot nedoplatků. K 31. 12. 2017 dosáhla celková hodnota daňových a celních nedoplatků 63 502 mil. Kč. Oproti roku 2016 došlo k poklesu o 10,5 %, o částku 7 478 mil. Kč.

Finanční správa evidovala nedoplatky v celkové výši 50 323 mil. Kč, oproti roku 2016 došlo k poklesu o hodnotu 5 537 mil. Kč (9,9 %). K nejvýznamnějšímu meziročnímu snížení hodnoty daňových nedoplatků finanční správy na vybraných druzích daní došlo v roce 2017 oproti roku 2016 u DPH o 4 116 mil. Kč (11 %), dále u DPFO podávajících příznání o 1 042 mil. Kč (22,9 %) a současně u daně z převodu nemovitostí o 379 mil. Kč (34,4 %). Významnými nedoplatky, které dlouhodobě dominují v celkové struktuře daňových nedoplatků, byly s hodnotou 33 202 mil. Kč a podílem 66 % nedoplatky na DPH, dále s hodnotou 8 127 mil. Kč a podílem 16,1 % nedoplatky na DPPO a s hodnotou 3 506 mil. Kč a podílem 7 % nedoplatky na DPFO podávajících příznání.

Celní správa evidovala nedoplatky v celkové výši 13 179 mil. Kč, oproti roku 2016 došlo rovněž ke snížení hodnoty nedoplatků a to o 1 942 mil. Kč (12,8 %). K nejvýznamnějšímu meziročnímu poklesu nedoplatků celní správy přispělo snížení nedoplatků na DPH o 75 mil. Kč (7,1 %), dále u spotřebních a energetických daní o 183 mil. Kč (1,8 %). Na účtech dělené správy (včetně biopaliv) byly evidovány nedoplatky v celkové výši 2 010,4 mil. Kč. Oproti roku 2016 došlo ke snížení těchto nedoplatků o 1 655,1 mil. Kč (o 45,2 %).

Tabulka č. 17: Daňové a celní nedoplatky odepsané dle důvodu (finanční správa)

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

	2013	2014	2015	2016	2017
Nedobytnost	-9 957	35 394	15 525	47 191	883
Prekluze	20 323	21 058	19 287	56 236	33 579
Zánik	6 165	1 875	879	584	739
Prominutí	3 366	3 612	1 968	-5 849	1 666

V případě, že hodnota odepsaných nedoplatků dle příslušného důvodu byla ve sledovaných letech "záporná", došlo k tomu, že hodnota "obnověných/aktivovaných nedoplatků" byla v uvedeném roce vyšší jak hodnota "nedoplatků odepsaných".

V průběhu roku 2017 došlo k odpisu nedobytných nedoplatků v celkové zaokrouhlené hodnotě 120,5 mld. Kč, zároveň správci daně opětovně aktivovali odepsané nedoplatky v celkové výši 119,6 mld. Kč. Celkem tedy došlo k odepsání 883 mil. Kč. V rámci roku 2017 byly z důvodu prekluze odepsány nedoplatky ve výši 33 579 mil. Kč. Došlo ke snížení hodnoty o 22 657 mil. Kč (40,3 %). V průběhu roku 2017 zanikly daňové nedoplatky v celkové výši 739 mil. Kč, což je o 155 mil. Kč více, než v roce předchozím. V roce 2017 byly prominuty nedoplatky v hodnotě 1 666 mil. Kč. Pokles je ve velké míře důsledkem zesíleného zaměření orgánů finanční správy (dále také „OFS“) na zrealnění objemu evidovaných nedoplatků, jehož účelem je objektivizace příjmů státního rozpočtu a jeho sestavení na podkladě dosažitelného daňového výnosu. Odpis nedoplatku pro nedobytnost nemá vliv na práva a povinnosti daňového subjektu, ale slouží především pro účely reálného zjištění aktiv příjmové stránky veřejných rozpočtů.

Tabulka č. 18: Daňové a celní nedoplatky - spotřební a energetické daně

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

		2013	2014	2015	2016	2017
Daně spotřební a energetické	finanční správa	904	565	468	19	11
	celní správa	10 151	8 150	8 595	9 916	9 733
	celkem	11 055	8 714	9 063	9 934	9 744
v tom: minerální oleje		7 571	7 031	6 580	7 394	7 273
tabák		1 652	337	556	680	662
surový tabák					61	32
líh		868	754	1 433	1 762	1 741
pivo		51	17	15	2	5
víno		2	2	2	2	1
elektřina		4	4	0	1	5
zemní plyn		1	1	1	4	5
pevná paliva		2	5	7	10	8

Za rok 2016 jsou vyřazeny u SPD nedobytné pohledávky a nedoplatky spoludlužníků, včetně nedoplatků z dovozu.

Nejčastějším důvodem vzniku nedoplatku na spotřebních daních je prohlášení úpadku daňového subjektu dle insolvenčního zákona. V těchto případech je daňovému subjektu ze zákona povolení k provozování daňového skladu odejmuto a vybrané výrobky se tak nacházejí ve volném daňovém oběhu, což má za následek vznik nedoplatku na spotřebních daních.

K 31. 12. 2017 dosahovaly celkové nedoplatky spotřební a energetické daně hodnoty 9 744 mil. Kč, z nichž 9 733 mil. Kč činily nedoplatky celní správy a 11 mil. Kč nedoplatky finanční správy. Je zde patrný mírný pokles hodnoty nedoplatků o 190 mil. Kč (1,9 %). Nejvyšší podíl na celkové výši nedoplatků mají nedoplatky na spotřebních daních z minerálních olejů, které činí 7 273 mil. Kč (74,6 %).

Tabulka č. 19: Daňové a celní nedoplatky - počet subjektů s nedoplatky

k 31. 12. příslušného roku

		2013	2014	2015	2016	2017
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	109 235	106 451	103 959	98 798	93 717
	celní správa	841	805	156	741	445
	celkem	110 076	107 256	104 115	99 539	94 162
Daně spotřební a energetické	finanční správa	67	52	42	16	13
	celní správa	1 639	1 648	1 700	1 799	2 176
	celkem	1 706	1 700	1 742	1 815	2 189
Clo	celní správa	940	1 139	658	672	487
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	52 585	54 154	58 864	61 711	75 257
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	128 356	122 868	111 905	98 352	87 474
v tom: podávajících daňová tvrzení		88 868	86 327	78 847	72 131	65 570
ze závislé činnosti		39 488	36 541	33 058	26 221	21 904
Daň z příjmů zvláštní sazba	finanční správa	19 571	16 689	17 143	13 815	11 752
Daň dědická ¹⁾	finanční správa	1 578	1 236	1 045	719	521
Daň darovací ¹⁾	finanční správa	2 685	2 353	1 751	1 213	831
Daň z převodu nemovitostí ¹⁾	finanční správa	54 327	44 613	35 158	26 180	18 556
Daň z nemovitých věcí	finanční správa		143 445	160 144	159 510	142 268
Daň z nabytí nemovitých věcí	finanční správa	143 873	5 653	11 495	13 648	14 644
Daň silniční	finanční správa	48 983	45 853	41 381	35 145	28 550
Odvod za el. ze slun. záření	finanční správa	0	0	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	finanční správa	78	53	43	35	9
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3,4	finanční správa	36	28	19	13	4
Daň z hazardních her ²⁾	finanční správa					15
Ostatní daně a poplatky	finanční správa	58 715	58 852	65 355	62 471	66 965
	celní správa	162 011	383 032	393 702	361 651	358 321
	celkem	220 726	441 884	459 057	424 122	425 286
z toho: dělená správa	celní správa	158 572	380 183	393 160	342 841	329 481
Staré daně	finanční správa	90	23	0	0	0
CELKEM		785 610	988 947	1 004 520	936 389	902 005
v tom: finanční správa		620 179	602 323	608 304	571 626	540 576
celní správa		165 431	386 624	396 216	364 763	361 429

1) Od 1. 1. 2014 došlo k inkorporaci daně dědické a daně darovací do daně z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla od 1. 1. 2014 nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí.

2) Od 1. 1. 2017 byl odvod z loterií a jiných hazardních her nahrazen daní z hazardních her, která je rozčleněna na dvě dílčí daně, a to daň z hazardních her vyjma daně z technických her a daň z technických her.

K 31. 12. 2017 bylo finanční správou evidováno celkem 540 576 daňových subjektů s nedoplatkem a v porovnání s rokem 2016, kdy bylo evidováno 571 626 daňových subjektů s nedoplatkem, byl zaznamenán meziroční pokles o 31 050 subjektů představující snížení počtu subjektů o 5,4 %.

K 31. 12. 2017 bylo celní správou evidováno celkem 361 429 subjektů s nedoplatkem a v porovnání s rokem 2016, kdy bylo evidováno 364 763 subjektů s nedoplatkem, byl zaznamenán meziroční pokles spíše nižší a to o 3 334 subjektů představující snížení počtu subjektů o 0,9 %.

Tabulka č. 20: Vývoj počtu subjektů s nedoplatky na spotřebních daních

k 31. 12. příslušného roku

	2013	2014	2015	2016	2017
Daně spotřební a energetické	1 639	1 648	1 700	1 799	2 176
v tom: minerální oleje	273	274	277	270	378
tabák	564	601	699	708	913
surový tabák				1	5
líh	646	606	576	655	588
pivo	26	33	34	44	52
víno	56	49	46	45	90
elektrina	33	35	28	39	88
zemní plyn	23	25	19	21	35
pevná paliva	18	25	21	16	27

K 31. 12. 2017 bylo celní správou evidováno celkem 2 176 subjektů s nedoplatkem na spotřebních daních. V porovnání s rokem 2016, kdy bylo evidováno 1 799 subjektů s nedoplatkem, byl zaznamenán meziroční nárůst o 377 subjektů představující zvýšení počtu subjektů o 21 %. Na celkovém podílu subjektů se nejvíce projevil počet subjektů s nedoplatkem na tabáku (42 %) a s nedoplatkem na lihu (27 %).

8. Zajištění a vymáhání nedoplatků

Tabulka č. 21 uvádí údaje vztahující se k zajištění daní v rámci správy daní, a to k zajištění úhrady na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň zajišťovacím příkazem, na jehož základě daňový subjekt složí jistotu na depozitní účet správce daně a dále k zajištění nedoplatků na daních a na příslušenství daní zřízením zástavního práva na základě rozhodnutí správce daně.

Tabulka č. 21: Zajištění daní a zástavní právo

k 31. 12. příslušného roku

Finanční správa		2013	2014	2015	2016	2017
Zajištění	počet rozhodnutí	467	867	1 605	1 561	1 420
	částka v mil. Kč	6 188,3	3 827,5	3 633,4	3 329	1 594
Zástavní právo	počet rozhodnutí	13 787	9 132	10 929	9 786	15 353
	částka v mil. Kč	9 327,3	14 595,2	22 605,6	37 354,3	15 087,6

Od roku 2015 pro vykazování údajů k zajištění úhrady na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň podle § 167 až 169 DŘ a § 103 zákona o DPH použita nová metodika.

Zajišťovací příkaz představuje instrument daňového práva, který je součástí českého právního řádu již od roku 1993, a navazuje na předválečnou právní úpravu obsaženou

v zákoně č. 76/1927 Sb., o přímých daních. Z meziročního porovnání uvedených údajů vyplývá mírný pokles počtu vydaných zajišťovacích příkazů v průběhu roku 2017 o 141 (9 %). Je patrné i výrazné meziroční snížení objemu zajištěných prostředků, a to o 1 735 mil. Kč (52,1 %). V návaznosti na uvedené údaje byl v roce 2017 evidován také nižší objem úhrad ze zajištění.

U institutu zajištění daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní zástavním právem byl v průběhu roku 2017, ve srovnání s rokem předchozím, zaznamenán výrazný nárůst počtu vydaných rozhodnutí o zřízení zástavního práva, a to o 5 567 (56,9 %). Celkový objem daňových nedoplatků zajištěných zástavním právem naopak zřetelně poklesl, a to o 22 266 mil. Kč (59,6 %). Z výsledků roku 2017 je tak patrná snaha OFS o četnější využívání zástavního práva jako mírnějšího prostředku zajištění neuhrazené daně v případech méně výrazných daňových nedoplatků.

Tabulka č. 22: Zajištění celního dluhu (bez biopaliv)

kumulativně k 31. 12. příslušného roku

Celní správa		2013	2014	2015	2016	2017
Zajištění celního dluhu	počet rozhodnutí	548 586	627 469	641 392	718 503	706 561
	částka v mil. Kč	9 484,0	11 432,0	13 206,5	16 458,1	14 753,2

K zajištění celního dluhu na úhradu cla, daně a poplatků vybíraných při dovozu celními orgány se využívá poskytnutí jistoty. Jistotu lze poskytnout složením hotovosti na účet celního úřadu, ručením či zřízením zástavního práva. Ještě před vznikem daňové povinnosti se využívá k zajištění celního dluhu vložení příslušné částky na účet celního úřadu, bankovní zárukou, případně ručením souborné jistoty (ručitel) či jednotlivé jistoty (záruční doklad, záruční listina).

Celní správa využívá při vymáhání nedoplatků z dovozu zboží všechny možnosti k vymáhání - uplatňuje celní dluh na ručiteli, zjišťuje bankovní účty dlužníků, zjišťuje majetek dlužníků prostřednictvím katastrálního úřadu, v evidenci motorových vozidel, ve středisku cenných papírů, uplatňuje zástavní právo a spolupracuje s finančními úřady v případě přeplatků evidovaných u poplatníka.

V tabulce č. 22 je uveden počet celních prohlášení, u kterých byla podmínkou propuštění deklarovaného zboží do navrhovaného celního režimu poskytnutí celní jistoty, a to dlužníkem nebo potenciálním dlužníkem, v celkové výši zajištěné částky 14 753,2 mil. Kč (tedy cla a případně dalších poplatků, nejčastěji DPH při dovozu zboží). Hodnota mírně klesla oproti předešlému roku, a to o 1 704,9 mil. Kč (10,4 %).

Tabulka č. 23: Zajištění spotřebních a energetických daní kumulativně

k 31. 12. příslušného roku

Celní správa		2013	2014	2015	2016	2017
Zajištění spotřebních a energetických daní	počet rozhodnutí	134 544	157 189	176 875	156 268	157 787
	částka v mil. Kč	186 347,2	165 078,7	259 705,9	264 632,7	276 568,5

Jedním z institutů přispívajících k eliminaci možného nelegálního nakládání s vybranými výrobky uvedenými do režimu podmíněného osvobození od daně

(a tím i významnému omezení možnosti vzniku daňových nedoplatků) slouží institut zajištění daně. Jedná se o případy, kdy jsou vybrané výrobky umístěny v daňovém skladu nebo dopravovány v daném režimu.

V roce 2017 bylo vydáno téměř 158 tisíc rozhodnutí o zajištění daně, zajištění doprav a kaucí pro osoby mající povinnost značit líh, distributory lihu a distributory pohonných hmot. Celková částka zahrnující veškeré zajištění daně a doprav (včetně uvolněného zajištění), zajištění hodnoty tabákových nálepek, veškeré složené kauce pro osoby mající povinnost značit líh, distributory lihu a distributory pohonných hmot, činila 276 568,5 mil. Kč. Oproti roku 2016 došlo ke zvýšení zajištěné částky, a to o 11 935,8 mil. Kč (4,5 %).

Vymáhání daňových a celních nedoplatků

Ve finanční správě meziročně poklesl objem nedoplatků, evidovaných k 31. 12. 2017 ve vymáhání, o 6 787,7 mil. Kč (15,4 %). Objem nedoplatků, evidovaných ke konci roku 2017 ve vymáhání, je v souladu s objemem evidovaných kumulovaných nedoplatků ke stejnému dni. Tento stav navazuje na výsledek roku 2016, kdy se OFS zaměřily na zrealnění objemu evidovaných nedoplatků za účelem objektivizace příjmů státního rozpočtu a jeho sestavení na podkladě dosažitelného daňového výnosu. Objem vymáhaných nedoplatků se oproti výsledkům předchozího roku snížil rovněž díky snaze finanční správy o další zlepšování výběru daní v rámci exekučních řízení, kladně byl ovlivněn také dynamickým růstem české ekonomiky v roce 2017. V období roku 2017 pracovníci finanční správy všemi dostupnými způsoby vybrali a vymohli 13 583,1 mil. Kč, což je ve srovnání s výsledky roku 2016 nárůst o 262,7 mil. Kč (2,0 %). Z tohoto objemu činily daňové nedoplatky vymožené vymáhacími úkony částku přibližně 4,5 mld. Kč (33,1 %), což je o 0,6 mld. Kč více, než v roce 2016. Ještě před zahájením některého ze způsobů vymáhání dle daňového řádu byla vybrána částka ve výši 8,3 mld. Kč a po zahájení vymáhacích úkonů byly uhrazeny daňové nedoplatky v celkové výši 0,8 mld. Kč.

V celní správě je nejčastějším důvodem vzniku nedoplatku na SPD prohlášení úpadku daňového subjektu, dle insolvenčního zákona. Celní správa je oprávněna používat řadu nástrojů pro vymáhání nedoplatků na spotřebních daních (např. nařízení daňové exekuce postižením účtů vedených u poskytovatelů platebních služeb či postižení věcí movitých nebo nemovitých). Celní správa zaznamenala nárůst evidovaných nedoplatků, a to o 230 327 případů, což činilo nárůst vymáhané částky v hodnotě 13 748,8 mil. Kč. Jednalo se o nárůst o 4 315,2 mil. Kč (45,7 %). Reálná vymožená částka však nečekaně klesla na hodnotu 649,5 mil. Kč. Důvod vysokého rozdílu u vymožených nedoplatků je fakt, že v roce 2016 došlo k vymožení několika vysokých pokut uložených v rámci dělené správy, kdy celní správa vykonává pouze správu placení daní. Důvodem vysokého počtu případů a zároveň nižší vymoženou částkou v roce 2017 je dána ekonomickou situací, kdy je daňovým subjektům ve větší míře vracena daň anebo vracen daňový bonus od orgánů finanční správy. Celní a finanční správa v roce 2017 intenzivně spolupracovaly při uhrazení pokut fyzickým osobám právě ze zmíněných bonusů (formou převedení přeplatku). Tyto pokuty jsou uloženy především za dopravní přestupky a jsou na nízké částky (jednotky stokorun).

Tabulka č. 24: Daňové nedoplatky vymáhané a vymožené

k 31. 12. příslušného roku

			2013	2014	2015	2016	2017
Nedoplatky vymáhané	počet případů	finanční správa	3 420 171	3 499 888	3 843 341	2 913 200	2 533 894
		celní správa	72 050	121 616	330 330	301 263	531 590
	částka v mil. Kč	finanční správa	111 389,9	92 221	91 397,9	44 077,7	37 290
		celní správa	1 617,7	4 753,1	5 849,3	9 433,6	13 748,8
Nedoplatky vymožené	počet případů	finanční správa	525 999	649 730	753 804	773 843	804 636
		celní správa	32 496	54 752	47 622	54 324	139 063
	částka v mil. Kč	finanční správa	7 524,7	11 186	11 864,9	13 320,4	13 583,1
		celní správa	395,2	400,6	787,1	1 504,0	649,5

Daňové nedoplatky vymáhané a vymožené od roku 2015 neobsahují údaje o částkách a počtech případů zajištění úhrady na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň podle § 167 až 169 DŘ a § 103 zákona o DPH a zajišťovacích a uhrazovacích exekucí.

9. Daňové a celní úlevy

Správce daně má možnost v souladu s kritérii danými DŘ na základě žádosti daňového subjektu nebo z moci úřední podle podmínek uvedených v DŘ, poskytnout daňovému subjektu úlevu, která má charakter posečkání daně a povolení splátek, prominutí příslušenství daně nebo prominutí daně.

Posečkání daně a povolení splátek

Důvodem pro poskytnutí úlevy může být například situace daňového subjektu, kdy bezprostřední úhrada nedoplatku by pro něj znamenala vážnou újmu, byla by ohrožena jeho výživa nebo výživa osob na něj odkázaných, neprodlená úhrada dluhu by vedla k zániku jeho podnikání či výnos z ukončení podnikání by byl nižší než jím vytvořená daň v příštím období atd. Povolení posečkání je podmíněno přísnými podmínkami pro splácení daňového dluhu, které správci daně důsledně kontrolují. V případě, že daňový subjekt řádně a včas neplní ujednané podmínky, správce daně či cla rozhodnutí o úlevě zruší a následuje vymáhání dluhu.

Tabulka č. 25: Daňové úlevy – posečkaná daň

k 31. 12. 2017 v mil. Kč

		Výše povoleného posečkání/splátek	Výše neuhrazeného posečkání/splátek
Daň z přidané hodnoty	finanční správa	1 492	873
	celní správa	0,0	0,0
	celkem	1 492	873
Daně spotřební a energetické	finanční správa	0	2
	celní správa	53,9	4,2
	celkem	54	6
Daň z příjmů právnických osob	finanční správa	520	200
Daň z příjmů fyzických osob	finanční správa	256	187
v tom: podávajících daňová tvrzení		231	169
ze závislé činnosti		24	18
Daň z příjmů – zvláštní sazba	finanční správa	0	0
Daň dědická ¹⁾	finanční správa	0	0
Daň darovací ¹⁾	finanční správa	2	13
Daň z převodu nemovitostí ¹⁾	finanční správa	-6	6
Daň z nemovitých věcí	finanční správa	17	7
Daň z nabytí nemovitých věcí	finanční správa	96	46
Daň silniční	finanční správa	44	24
Odvod z loterií § 41b odst. 1	finanční správa	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	finanční správa	0	0
Daň z hazardních her ²⁾	finanční správa	0	0
Odvod za el. ze slun. záření	finanční správa	0	0
Ostatní daně a poplatky	finanční správa	5 789	4 707
	celní správa	51,2	10,2
	celkem	5 840,2	4 717,6
z toho: dělená správa		50,5	10,2
CELKEM		8 315	6 080
v tom: finanční správa		8 210	6 066
celní správa		105,1	14,4

1) Od 1. 1. 2014 došlo k inkorporaci daně dědické a daně darovací do daně z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla od 1. 1. 2014 nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí.

2) Od 1. 1. 2017 byl odvod z loterií a jiných hazardních her nahrazen daní z hazardních her, která je rozčleněna na dvě dílčí daně, a to daň z hazardních her vyjma daně z technických her a daň z technických her.

Celková výše povoleného posečkání a splátek v roce 2017 dosáhla hodnoty 8 315 mil. Kč. Oproti roku 2016 došlo k poklesu hodnoty o 8 102 mil. Kč (49,4 %). Nejvyšší podíl na celkové výši posečkání a splátek mají ostatní daně a poplatky, které dosahují hodnoty 5 840,2 mil. Kč. Oproti roku 2016 došlo ke snížení hodnoty o 4 538,2 mil. Kč (43,7 %).

Finanční správa evidovala v roce 2017 celkovou výši povoleného posečkání a splátek v hodnotě 8 210 mil. Kč a v porovnání s rokem 2016, kdy dosáhla 16 183 mil. Kč, byl zaznamenán meziroční pokles hodnoty povoleného posečkání a splátek ve výši 7 973 mil. Kč, který představoval snížení o 49,3 %. Nejvyšší podíl na celkové výši posečkání a splátek měly ostatní daně a poplatky, které dosáhly za rok 2017 hodnoty 5 789 mil. Kč a představovaly 70,5 % z celkové výše povoleného posečkání a splátek.

Celní správa evidovala v roce 2017 celkovou výši povoleného posečkání a splátek v hodnotě 105,1 mil. Kč a v porovnání s rokem 2016, kdy dosáhla 233,7 mil. Kč, byl zaznamenán pokles hodnoty o 128,6 mil. Kč (55 %). Důvodem razantního poklesu povolených posečkání je výrazná změna ekonomické situace daňového subjektu. Nejvýznamnějším důvodem, pro který bylo povolováno posečkání, byla situace, kdy okamžitým zaplacením pohledávky by subjektu vznikla vážná ekonomická újma. S ohledem na výraznou změnu ekonomické situace tento důvod výrazně poklesl. Nejvyšší podíl měly spotřební a energetické daně, které dosáhly hodnoty 53,9 mil. Kč a představovaly 51,3 % z celkové výše povoleného posečkání a splátek. Z toho největší podíl byl na spotřebních daních z tabákových výrobků.

Prominutí příslušenství daně a prominutí daně

U vybrané skupiny daňových subjektů, v případech nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů a v případech mimořádných, zejména živelných událostí (záplavy), je možné uplatnit prominutí daně. V případě příslušenství daně se jedná o úroky, penále, pokuty a náklady řízení. S účinností od 1. 1. 2015 byla přijata právní úprava daňového řádu týkající se individuálního promíjení příslušenství daně.

Tabulka č. 26: Poskytnuté úlevy – posečkání a prominutí

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

	2013	2014	2015	2016	2017
Posečkání/splátky	33 644	28 525	23 155	16 892	9 271
v tom: finanční správa	32 643	27 502	21 861	16 183	8 210
celní správa	1 001	1 023	1 294	709	1 061
Prominuté příslušenství	1 889	4 971	2 067	1 230	446
v tom: finanční správa	1 889	4 971	2 067	1 230	446
celní správa	0	0	0	0	0
Prominuté daně	1 992	5 815	2 272	888	150
v tom: finanční správa	1 992	5 815	2 272	888	150
celní správa	0	0	0	0	0

V roce 2017 došlo k poklesu hodnoty posečkání splátek daně o 7 621 mil. Kč (45,1 %). Ve FS došlo v roce 2017 oproti roku 2016 u posečkání a splátek k poklesu o 7 973 mil. Kč, tedy o 49,3 %. U prominutí příslušenství daně došlo k poklesu prominuté částky příslušenství o 784 mil. Kč (meziročně o 63,7%) a snížení prominuté částky příslušenství na hodnotu 446 mil. Kč, přičemž penále k odvodům za porušení rozpočtové kázně dosáhly 299 mil. Kč a představovaly 67% z celkové hodnoty prominutého příslušenství za rok 2017. Rovněž došlo v roce 2017 oproti roku 2016 u prominutí daně k poklesu prominuté částky daně o 738 mil. Kč (meziroční pokles o 83,1 %) a snížení prominuté částky daně na hodnotu 150 mil. Kč, na které se odvody za porušení rozpočtové kázně podílely částkou 126 mil. Kč a představovaly 84,1 % z celkové hodnoty prominuté daně za rok 2017. Celní správa vykázala zvýšení posečkání v roce 2017, kdy dosáhla hodnoty 1 061 mil. Kč, jednalo se o zvýšení o 352 mil. Kč (33,2 %).

10. Opravné prostředky

V rámci daňového řízení má daňový subjekt možnost za stanovených podmínek využít proti rozhodnutí správce daně řádného opravného prostředku (odvolání, rozklad), případně i mimořádného opravného prostředku (návrh na obnovu řízení). V případě, že správce daně po předběžném posouzení dospěje k názoru, že rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právním předpisem, může využít dozorčího prostředku, kterým je nařízení obnovy řízení a nařízení přezkoumání rozhodnutí.

Finanční správa vedla v roce 2017 celkem 13 478 odvolacích řízení, z toho bylo zahájeno 6 705 ještě v předchozím roce a k 1. 1. 2017 nebylo vyřízeno. To znamená, že oproti roku 2016 je zde nárůst o 1 195 odvolacích řízení (9,7 %). Naopak se změnil trend v počtu nevyřízených odvolání. K 31. 12. 2017 jich bylo 8 391, zatímco v předchozím roce se jednalo o 10 265 řízení (snížení o 18,3 %). Uváděné ukazatele se používají pro mezinárodní srovnání v rámci mezinárodního projektu ISORA.

Z celkového počtu odvolacích řízení proti rozhodnutí správce daně, která zahrnují všechna podaná odvolání bez ohledu na to, kdy bylo odvolání podáno, bylo poplatníkovi vyhověno v 1 624 případech (12 %), což znamená meziročně snížení o 20,7 %, řízení bylo zastaveno v 548 případech (4,1 %), meziročně méně o 22,1 %, a zamítnuto bylo 2 915 odvolání (21,6 %), což znamená meziročně zvýšení o 3,1 %.

Tabulka č. 27: Řádné opravné prostředky podle druhu příjmu - finanční správa

k 31. 12. 2017

Druh příjmu	Počet vedených řízení a způsob vyřízení					
	počet odvolání		vyhověno	zastaveno	zamítnuto	z toho k 31. 12. 2017 nevyřízených
	podaných v předch. období a k 1. 1. 2017 nevyřízených	podaných ve sledovaném období				
Daň z přidané hodnoty	4 172	4 893	834	360	2 319	5 552
Daň z příjmů právnických osob	602	574	148	60	197	771
Daň z příjmů fyzických osob daňová tvrzení	686	491	223	45	197	712
Daň z příjmů fyzických osob závislá činnost	115	86	55	6	24	116
Daň z příjmů zvláštní sazba	13	23	11	2	4	19
Daň z nemovitých věcí	160	165	75	39	28	183
Daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí	799	44	16	5	14	808
Daň z nabytí nemovitých věcí	114	448	225	24	119	194
Daň silniční	41	47	36	6	10	36
Loterie a jiné podobné hry	3	2	1	1	3	0
Daň z hazardních her	0	0	0	0	0	0
Odvod za elektrinu ze slunečního záření	0	0	0	0	0	0
CELKEM	6 705	6 773	1 624	548	2 915	8 391

Celní správa z celkového počtu 3 702 odvolacích řízení proti rozhodnutí správce daně, které zahrnují odvolání vyřízená ve sledovaném roce bez ohledu na to, kdy bylo odvolání podáno, nebylo do konce roku 2017 vyřízeno 1 086 podání (29,3 %), což je meziročně zlepšení o 15,9 %. Správce daně vyhověl z hlediska způsobu vyřízení v 700 podáních (18,9 %), zamítnuto 1 895 odvolání (51,2 %) a zastaveno 21 řízení (0,6 %).

Tabulka č. 28: Řádné opravné prostředky podle oblasti a výsledku řízení – celní správa
k 31. 12. 2017

Druh příjmu	Počet vedených řízení a způsob vyřízení					
	počet odvolání		vyhověno	zastaveno	zamítnuto	z toho k 31. 12. 2017 nevyřízených
	podaných v předch. období a k 1. 1. 2017 nevyřízených	podaných ve sledovaném období				
Daň z přidané hodnoty	0	0	0	0	0	0
Clo	917	1 330	411	7	821	1 008
Spotřební daně	206	462	101	3	504	60
Správní trestání	45	218	95	1	165	2
Placení	72	112	41	5	129	9
Ekodaně	29	20	1	0	46	2
Ostatní	23	268	51	5	230	5
CELKEM	1 292	2 410	700	21	1 895	1 086

11. Mezinárodní spolupráce

Finanční správa

Mezinárodní výměna informací v oblasti přímých daní

Administrativní spolupráce v oblasti přímých daní je upravena zákonem č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, do nějž byla transponována evropská legislativa, a to směrnice Rady č. 2011/16/EU o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice Rady č. 77/799/EHS. Tato směrnice byla několikrát novelizována, a to první novelizační směrnicí Rady č. 2014/107/EU, kterou byla zavedena automatická výměna informací o finančních účtech. Druhou novelizační směrnicí Rady č. 2015/2376/EU je upravena automatická výměna informací o předběžných daňových rozhodnutích s přeshraničním prvkem, tzv. Cross-border Tax Rulings. Třetí novelizační směrnicí Rady č. 2016/881/EU je upravena povinná automatická výměna informací mezi daňovými orgány týkající se podávání zpráv podle jednotlivých zemí podávaných o nadnárodních podnicích. V průběhu roku 2017 se začala na Radě projednávat další novela směrnice o správní spolupráci týkající se povinné automatické

výměny informací v oblasti daní ve vztahu k přeshraničním opatřením, která se mají oznamovat.

Mezinárodní spolupráce probíhá v rámci tří základních oblastí: výměna informací na dožádání, poskytování informací z vlastního podnětu (spontánní výměna informací) a automatická (pravidelná) výměna informací. FS plně využívá všechny uvedené formy.

V roce 2017 ČR obdržela celkem 355 žádostí o výměnu informací a výměn z vlastního podnětu a odeslala celkem 388 žádostí o výměnu informací a spontánních výměn. Mezi nejčastěji dožádanými státy bylo Německo, Slovensko, Velká Británie a další. Z nečlenských zemí EU byla např. dožádána Panama, Seychely, USA, Jersey, Britské panenské ostrovy, Lichtenštejnsko, Švýcarsko a další. V rámci přímé přeshraniční spolupráce bylo v roce 2017 zaznamenáno celkem 51 výměn korespondence. V návaznosti na rozšířené možnosti mezinárodní spolupráce podle TIEA a mnohostranné Úmluvy, byla i v roce 2017 prováděna šetření, zaměřená na prověřování transakcí vůči daňově preferenčním jurisdikcím. Stav šetřených případů ke konci roku 2017 je 144 případů, z toho rozpracovaných je 50, doměřená daň v těchto případech je 162 mil. Kč a snížení daňové ztráty 305 mil Kč.

Pokud jde o automatickou neboli pravidelnou výměnu informací obdržela ČR kolem 7 000 záznamů v rámci FATCA. V září 2017 poprvé proběhla výměna informací o finančních účtech (GATCA) mezi cca 50 státy. Dále ČR obdržela ze zahraniční celkem 153 rozhodnutí rulings a odeslala celkem 26 rozhodnutí. Byla zahájena příprava automatické výměny informací ve vztahu k nadnárodním společnostem, tzv. Zpráva podle zemí. První výměna informací proběhne v červnu 2018.

Dalším nástrojem pro mezinárodní daňovou spolupráci jsou pracovní ujednání ve formě memorand o porozumění o vzájemné administrativní spolupráci daňových správ. Na podkladě dvou uzavřených memorand o porozumění se Slovenskou republikou a Spolkovou republikou Německo probíhá tzv. přímá přeshraniční spolupráce ve formě výměny informací na úrovni pověřených příhraničních FÚ.

Mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek

Tabulka č. 29: Mezinárodní pomoc při vymáhání

k 31. 12. příslušného roku

		2013		2014		2015		2016		2017	
		počet	částka (v mil. Kč)	počet	částka (v mil. Kč)	počet	částka (v mil. Kč)	počet	částka (v mil. Kč)	počet	částka (v mil. Kč)
Tuzemské	k vymáhání	50	578,8	81	539	265	933,6	215	949,0	363	471,2
	vymoženo	47	3,3	31	4,4	96	10,1	59	7,4	60	40,0
Zahraniční	k vymáhání	149	1 542,4	155	291,4	223	393,3	434	5 664,3	346	633,6
	vymoženo	95	36,4	89	25,9	83	271,2	124	54,2	53	23,8

Pro vyjádření částek byl použit průměrný kurz devizového trhu ČNB.

Za rok 2017 byl zaznamenán vysoký nárůst počtu tuzemských žádostí o vymáhání pohledávky, a to o 69 %, přičemž více než 2/3 rozsahu tvořily žádosti o vymožení vratky DPH v zahraničí, které se dařilo lépe využívat. Nárůst tuzemských žádostí se mimořádně příznivě promítl i do celkového objemu vymožených prostředků (nárůst inkasa na 40 mil. Kč), které česká finanční správa obdržela ze zahraničí. Bilance počtu tuzemských

a zahraničních žádostí je vyrovnaná s mírnou převahou ve prospěch tuzemských žádostí. U výběru daní na základě dožádání ze zahraničí došlo naopak k poklesu celkového objemu vymožených prostředků na přibližně polovinu výtěžku minulého roku, což znamená, že ČR získala z dožádané mezinárodní pomoci více prostředků (cca o 16 mil. Kč), než kolik bylo v ČR vymoženo a převedeno do zahraničí.

Zdaňování nadnárodních podniků, převodní ceny

Tato problematika je celosvětově vnímána jako riziková obast, bývá nadnárodními skupinami využívána k daňovému plánování a často i k daňovým únikům. V červenci 2017 OECD implemetovalo závěry programu BEPS do směrnice k převodním cenám (OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations). V listopadu 2017 OECD rovněž aktualizovalo modelovou smlouvu o zamezení dvojího zdanění příjmů a majetku.

Finanční správa navázala na předchozí roky zkušeností a zaměřila se na kontrolu převodních cen. V roce 2017 FS u daňových kontrol v souvislosti s transakcemi mezi spojenými osobami zvýšila základ daně o 1 048 mil. Kč. V této souvislosti se zvýšil počet žádostí o závazné posouzení tvorby převodních cen mezi spojenými osobami, a to převážně od „velkých“ daňových subjektů.

Mezinárodní spolupráce při správě DPH

Oblast mezinárodní spolupráce při správě DPH upravuje nařízení Rady (EU) č. 904/2010, dále pak prováděcí nařízení Komise (EU) č. 79/2012 a ZDPH. Výměna informací v oblasti DPH je uskutečňována prostřednictvím elektronického systému VIES (VAT Information Exchange System). Správce daně tak získává aktuální údaje z EU pro potřeby tuzemského daňového řízení. V této souvislosti ukládá ZDPH plátcům DPH a identifikovaným osobám podat souhrnné hlášení, pokud poskytují služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 ZDPH. Plátcí DPH jsou navíc povinni podat souhrnné hlášení v případě dodání zboží do jiného členského státu (tzv. intrakomunitární dodání zboží). V tomto ohledu je třeba poukázat především na meziroční nárůst v počtu identifikovaných osob, které podaly daňové tvrzení obsahující intrakomunitární plnění: souhrnné hlášení podalo meziročně o 100 % identifikovaných osob více a pořízení v daňovém přiznání k DPH jich deklarovalo dokonce o 160 % více. Důvodem tohoto nárůstu je zvyšující se počet subjektů, které se dle podmínek zákona stávají identifikovanými osobami, především díky rozvoji sdílené ekonomiky.

Další intenzivně využívanou formou mezinárodní spolupráce při správě DPH byla v roce 2017 stejně jako v předchozích letech výměna informací ve formě mezinárodního dožádání, spontánní výměny informací a žádosti o doručení správních aktů, i když oproti roku 2016 zde byl zaznamenán pokles. V roce 2017 bylo realizováno celkem 7 416 případů výše uvedených typů výměn (3 868 příchozích do ČR, 3 548 odchozích z ČR). V roce 2017 byla také zahájena přímá přeshraniční výměna informací s Polskem (od roku 2015 funguje se Slovenskem), směřující k rychlejšímu sdílení informací a k účinnějšímu boji s daňovými úniky; množství přímých interakcí mezi úředníky finančních správ díky tomu vzrostlo meziročně na dvojnásobek.

U intrakomunitárních obchodů, které souvisí s uplatněním osvobození od DPH, je možno na serveru Evropské komise ověřit daňová identifikační čísla (DIČ) osob

registrovaných v jiných členských státech EU. Tato internetová služba je dostupná také na internetových stránkách finanční správy.

Ve vztahu ke třetím zemím byla mezinárodní administrativní spolupráce při správě DPH i nadále prováděna na podkladě mezinárodních smluv uzavřených se třetími zeměmi.

V rámci postupů pro vrácení DPH stanovených Směrnicí Rady 2006/112/ES osobám povinným k dani neusazeným v členském státě vrácení daně, ale v jiném členském státě, které jsou upraveny ustanoveními § 82, 82a a 82b ZDPH (Směrnice Rady 2008/9/ES), je pro proces vrácení daně provozován elektronický systém. Do ČR jako státu vrácení daně bylo v roce 2017 zasláno 26 750 žádostí z EU. Počet žádostí zaslanych českými žadateli do států EU byl pro uvedený rok 30 221, což je mírně více než v roce 2016.

Zvláštní režim jednoho správního místa (MOSS) v roce 2017 v ČR využilo 527 osob povinných k dani. Pro ČR byla prostřednictvím tohoto režimu vybrána daň ve výši 32 545 000 EUR a naopak do jiných členských států z ČR směřovala vybraná daň ve výši 7 607 000 EUR; oproti roku 2016 nedošlo k významné změně.

Mezinárodní spolupráce daňových správ

V roce 2017 se ČR intenzivně věnovala plnění závazků a povinností, které vyplývají z jejího členství v Evropské organizace daňových správ (IOTA). Navíc byla zvolena jako jeden ze sedmi členů strategické skupiny, jejímž úkolem bylo navrhnout budoucí směr IOTA ve vztahu k vlastním členům organizace, ale i ve vztahu k dalším mezinárodním organizacím na období 2018–2020. V souvislosti s programem Fiscalis se v roce 2017 FS opět podílela na organizačním zajištění několika různorodých akcí v ČR.

Jako každoročně, v roce 2017 proběhlo několik pracovních setkání mezi českou a slovenskou daňovou správou, která byla realizována v rámci sjednané mezinárodní smlouvy a zaměřila se na specifické oblasti činnosti daňové správy.

Celní správa

Mezinárodní dohody

Česká republika během roku 2017 ukončila expertní jednání o Smlouvě mezi Českou republikou a Argentinskou republikou o vzájemné správní pomoci v celních otázkách. Text této smlouvy byl schválen vládou dne 18. 9. 2017.

Dále bylo zahájeno jednání o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Vietnamem o spolupráci v oblasti celnictví. V průběhu roku 2017 probíhala vzájemná komunikace o obsahu smlouvy.

Dále byl běloruské straně předán prvotní návrh textu k zahájení jednání o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Běloruskem o spolupráci v oblasti celnictví.

V roce 2017 pokračovala práce na ratifikaci Protokolu o odstranění nezákonného obchodu s tabákovými výrobky k Rámcové úmluvě Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku. Návrh na přistoupení jménem České republiky byl schválen.

Mezinárodní spolupráce celních správ

Program Customs 2020

Jedná se o podpůrný a rozvojový program Evropské unie, který se zaměřuje na rozvoj činnosti celních správ členských zemí EU. Cílem je dosažení jednotného a účinného provádění celních předpisů, včetně implementace metod odpovídajících novým trendům

v celní oblasti. Celkem 182,9 tis. EUR bylo vyčerpáno v roce 2017 z programu Customs 2020. Vyčerpané prostředky pokrývají účast zaměstnanců celní správy v zahraničí, a dále organizační náklady souvisejících s pořádáním akcí programu v České republice.

Zajišťování organizace mezinárodních akcí

V průběhu roku 2017 proběhly následující mezinárodní akce:

- zasedání projektové skupiny celních laboratoří CLEN za účasti 25 expertů z členských států EU a Evropské komise, Praha, 26.–27. 1. 2017,
- expertní jednání V4 na téma riziková analýza, Školící středisko celní správy Jíloviště, 20.–22. 2. 2017,
- školení k profilování cestujících za účasti 23 expertů z celních správ EU, Hotel Pyramida, 22.–24. 3. 2017,
- Francouzsko-české kolokvium na téma „obchod s alkoholem včetně vína“, účast celní správy Francie a České republiky, ekonomické subjekty a svazy včetně zástupců rezortů, Francouzský institut, 3. 4. 2017,
- kurz řízení informátorů za účasti prezidenta Zollkriminalamt SRN, Mikulov, 23.–24. 4. 2017,
- jednání se zástupcem GŘ izraelské celní správy, Praha a výcvikové zařízení služební kynologie, 5.–7. 6. 2017,
- Světové kynologické fórum pod záštitou generálního tajemníka WCO, Hotel Pyramida, 1.–4. 10. 2017.

Mezinárodní spolupráce v oblasti boje proti porušování předpisů

Celní správa obdržela v roce 2017 celkem 182 žádostí zahraničních celních orgánů o vzájemnou administrativní pomoc. Tyto žádosti byly předány kompetentním celním orgánům, nebo byly zpracovány přímo ze strany GŘC a jednalo se především o ověření pravosti celních a obchodních dokladů, o prověření správnosti deklarované celní hodnoty, prověření existence subjektů, a jiné.

V průběhu roku 2017 byla prováděna administrativní spolupráce s 22 státy, žádosti se týkaly např. ověření pravosti faktur, celní hodnoty či existence deklarovaných subjektů. Meziroční pokles v počtu odeslaných žádostí do zahraničí je způsoben zejména sníženým počtem dovozu podhodnoceného zboží z Čínské lidové republiky do ČR.

V rámci mezinárodní spolupráce celní správa vyřizovala celkem 44 upozornění na možné porušování celních předpisů, která jsou členským státům zasílána Evropským úřadem pro boj proti podvodům (dále jen „OLAF“). Ve vztahu ke zprávám byla přijata vhodná opatření a předány podněty k zahájení odpovídajících šetření. Dále celní správa obdržela celkem 94 žádostí/spontánních informací podle příslušných ustanovení Úmluvy Neapol II, z čehož se většina týkala poskytnutí operativních informací nebo provedení operativního šetření. Do zahraničí zaslala CS podle Úmluvy Neapol II celkem 16 podnětů.

Celní správa se v roce 2017 aktivně zapojila do společných celních operací, které byly organizovány jednotlivými členskými státy EU ve spolupráci s OLAFem, Europolem a třetími zeměmi. Tyto společné celní operace byly zaměřeny zejména na odhalování:

- porušování celních předpisů v osobní letecké přepravě;
- nelegálních dovozů textilních výrobků a oblečení z Číny;
- nabídky padělaného zboží a internetového pirátství na internetu a sociálních sítích;
- pašování cigaret a tabákových výrobků ze třetích zemí do EU a

- nelegálních přeprav omamných a psychotropních látek, zbraní, padělků a dalšího zboží v poštovních a expresních zásilkách.

Úloha a výsledky celní správy v rámci struktur EU v oblasti celní spolupráce

Pracovní skupinou byl přijat 9. Akční plán pro období let 2018–2019, jehož strategické cíle tohoto plánu jsou definovány takto: 1) zlepšení institucionální spolupráce, 2) rozšíření operativní spolupráce a 3) zajištění efektivní výměny informací a jejich využití. Z celkového počtu devíti akcí 9. Akčního plánu se celní správa bude podílet na následujících sedmi: ilegální výroba cigaret a jejich šíření, odstranění barviv u pohonných hmot určených pro zvláštní účely, pašování tzv. „designer fuels“, internetová kriminalita, porušení v oblasti práv duševního vlastnictví, centrální koordinační jednotky a lepší integrace celních správ v rámci posouzení hrozeb závažného a organizovaného zločinu (SOCTA).

Při tvorbě strategických cílů i samotných akcí 9. Akčního plánu je důležitá synergie s politickým cyklem EU a operačními akčními plány EMPACT. V návaznosti na nově vymezené priority bude celní správa klást důraz na boj proti kriminalitě v oblasti životního prostředí, oblasti SPD (tabák a minerální oleje) a praní peněz.

Pracovní skupinou pro celní spolupráci byl přijat dokument Závěry Rady EU o posílení boje proti nelegálně obchodovaným tabákovým výrobkům v EU, který se zaměřuje na posílení společného úsilí v oblasti odhalování a vyšetřování nedovoleného obchodu s tabákovými výrobky a na rostoucí význam řešení problematiky levných neznačkových cigaret.

Mezinárodní spolupráce v oblasti spotřebních daní

Nadále probíhá výměna informací formou mezinárodní spolupráce v rámci rozšířené pracovní skupiny V4 pro boj proti podvodům v oblasti minerálních olejů, která si recipročně předává informace z oblasti nelegálního nakládání se zvláštními minerálními oleji. Cílem této spolupráce je poukázat na podobné způsoby nelegálního používání zmiňovaných minerálních olejů v rámci EU, výměnu good practice a současně připravit podporu pro změnu příslušných evropských legislativních norem, týkajících se uvedené problematiky. V současnosti je členy pracovní skupiny 21 členských zemí.

Mezinárodní projekty

Pracovní skupiny, vytvořené Evropskou komisí, zaměřené na zefektivnění správy daní na úrovni EU pokračovaly ve své činnosti v průběhu roku. Jednalo se o tyto skupiny:

- ECWP - pracovní skupina se zaměřením na vývoj celoevropského systému EMCS,
- pracovní skupina pro koordinaci celních a daňových postupů s ohledem na evidenci doprav vybraných výrobků v systému EMCS.

12. Informatika

Finanční správa

Automatizovaný daňový informační systém (ADIS)

Jedná se o aplikačně technickou podporu FS s celorepublikovou působností, včetně jednotné technické infrastruktury. Aplikační verze programů se skládá z dílčích modulů pro činnost FS – registr daňových subjektů, zpracování daňových tvrzení/hlášení jednotlivých daní, z modulů společných průřezových činností, které jsou potřebné pro správu, evidenci, vybírání a vymáhání daní, převod finančních prostředků oprávněným příjemcům a z modulů

nezbytné systémové podpory, včetně modulů pro elektronické zpracování písemnosti na Internetu FS a podpory služeb Daňového portálu. V oblasti správy daní zajišťuje i mezinárodní výměnu informací.

Zásadní vliv na rozvoj systému v roce 2017 mělo přijetí následujících legislativních předpisů. Zákon č. 170/2017 Sb., kterým se měnily některé zákony v oblasti daní, na jejichž základě došlo ke změnám v aplikačních oblastech daní z příjmů a DPH. Dále zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, kdy byla rozšířena aplikace Daň z hazardních her o zpracování elektronických daňových přiznání a jejich samovyměření nebo samodoměření, zpracování evidence výzev a přebírání jednotlivých dat o provozovateli hazardních her od Ministerstva financí z IS SDSL. V souvislosti s novelou zákona č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně souvisejících zákonů, byly spuštěny dvě nové aplikace pro mezinárodní reporting v oblasti přímých daní, GATCA a Zpráva podle zemí (CbCR).

V rámci klientského přístupu FS k daňovým subjektům došlo k úpravám a rozvoji EPO. Podstatné úpravy byly spojeny s legislativou eIDAS, kdy v uznávaném elektronickém podpisu již není nutný jednoznačný identifikátor podepisující osoby a dále stránky Daňového portálu byly rozšířeny o asistivní pomůcky, které zpřístupní formuláře osobám se zdravotním postižením. V uplynulém roce byl opět zaznamenán nárůst počtu podání/hlášení prostřednictvím EPO. Celkově bylo doručeno o 11 % datových zpráv více než v roce 2016, u podání doručovaných datovou schránkou přímo na FÚ byl zaznamenán meziroční nárůst o 6,1 %. Celkově bylo přijato 15,8 mil. elektronických podání/hlášení.

V oblasti Systémových prací ADIS došlo k provedení funkčních a zátěžových testů služeb poskytovaných účtenkové loterii a spuštění rutinního provozu služeb pro účtenkovou loterii, realizaci opatření, řešících zvýšení bezpečnosti a odolnosti daňového portálu a povýšení systémového software na serverech ADIS.

Ostatní informační systémy

V roce 2017 byl zajištěn vývoj, provoz a technická podpora také těchto aplikačních informačních systémů: ANET, AVIS^{ME}, AVMRS, ESEV, IDEA, NEMExpress, PAPR, a VEMA. Dále byl zajištěn vývoj a provoz webových stránek GFŘ, včetně internetových a intranetových stránek prostřednictvím redakčního systému.

Všechny výše uvedené informační systémy byly přizpůsobeny aktuálním legislativním změnám. Většina informačních systémů byla dostupná všem pracovníkům FS, některé z uvedených byly využívány i na MF a GRČ.

Celní správa

Celní a daňové informační systémy

V oblasti finančních modulů došlo k výraznému posílení elektronizace procesů a realizaci předávání dat mezi celní správou a dalšími státními orgány (Česká správa sociálního zabezpečení, Česká inspekce životního prostředí, Police České republiky apod.) elektronicky. V listopadu byla nasazena do provozu nová aplikace Vnitrostátní daně, která zcela nahradila již technologicky nevyhovující aplikaci Modul evidence spotřebních daní.

Celní správa směřovala svoji činnost také k zavedení Solution architektury. Byly pořízeny licence nástroje Sparx Enterprise Architect, který umožňuje modelování Enterprise architektury a Solution architektury s využitím centrálního úložiště.

Byly zahájeny aktivity v rámci schváleného projektu „Celní kodex Unie – elektronizace celního řízení“ a úspěšně zrealizována první veřejná zakázka, jejímž předmětem je úprava vybraných a již provozovaných aplikací celního a daňového řízení.

Realizace projektu „Bezpečnost informačního systému celní správy“ (ISCS)

Plnění úkolů v této oblasti navazovalo na řešení projektu Řízení kybernetické bezpečnosti informačního systému celní správy v uplynulých letech. V průběhu roku 2017 pokračovala implementace doporučených bezpečnostních opatření vyplývajících z výsledků srovnávací analýzy provedené v roce 2016 k ověření souladu prostředí informačního systému celní správy s požadavky podle zákona o kybernetické bezpečnosti. Implementace byla směřována zejména do oblasti organizačních opatření a do oblasti technické části bezpečnostních opatření. V tomto ohledu lze za významné označit zpracování záměru a řešení projektu šifrování přenosných zařízení, resp. USB portů, implementaci opatření proti DDOS útokům doplněním ochrany na straně operátora a zvýšení bezpečnosti výměnou síťových prvků s ukončenou podporou za nové. Bylo zavedeno využití externího CSIRT pro pomoc při řízení bezpečnostních incidentů a pokračoval projekt bezpečnostního monitoringu informačního systému celní správy s cílem implementace centralizovaného dohledového systému identifikace možných hrozeb a vyhodnocení kybernetických událostí a bezpečnostních incidentů.

Řízení kybernetické bezpečnosti informačního systému celní správy je trvale zlepšováno ve všech oblastech s ohledem na ustanovení zákona č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů, a ISO/IEC 27001. Možno vyzdvihnout vysokou úroveň vnitřních auditů a následnou implementaci doporučených bezpečnostních opatření.

Technické zajištění informačních systémů

V prvním pololetí 2017 proběhlo dokončení migrace formátu přenosu zpráv na ECR bráně na ECR obálka 3.0 pro zbývající domény RZL a EMCS. ECR obálka 3.0 používá modernější způsob podpisu zpráv XAdES-BES, který je vyžadován v souvislosti s novou legislativou eIDAS. Došlo také k výraznému nárůstu provozu přes rozhraní COMIN, objem zpráv se zvýšil z přibližně 250 tisíc zpráv za měsíc na 750 tisíc zpráv za měsíc. Komunikace přes COMIN tvoří již přes 30 % celkového počtu zpráv na ECR bráně.

Počátek roku 2017 se vyznačoval příchodem druhé generace CCN2, jež využívá stávající síťovou infrastrukturu CCN/CSI. V rámci této aktivity byla ve spolupráci s ITSM realizována řada infrastrukturních a organizačních změn, včetně zajištění řady testů za účelem otestování. Proběhla instalace CSI softwaru na nejvyšší dostupnou verzi (7.3.1.), a v rámci zvýšení bezpečnosti byl realizován přechod k CCN certifikátům s rozšířeným šifrováním SHA-2. V roce 2017 vznikly nové CCN aplikace: CSRD2 - Central System Reference Data, DAC2 - Financial Accounts, DAC3 - Advance Pricing Agreements, DAC4 - Multinational enterprise (MNE) information, CTA - Conformance Testing Application a CTS - Common Transmission System.

V průběhu roku byl nově implementován systém evidence trestního řízení jako spisová služba pro vedení trestních spisů v rámci rozšířených trestně-právních kompetencí celní správy. Ve spolupráci s Policií České republiky vzniklo prostředí k převodu dokumentů, pro implementaci evidence trestního řízení a jeho integraci do informačního systému celní správy. Pilotní provoz evidence trestního řízení byl spuštěn dne 1. 1. 2018.

Rovněž bylo dokončeno rozšíření centrálního diskového úložiště v provozním i v záložním informačním centru v úrovni (TIER 1), která zajišťuje ukládání dat s požadavkem na rychlý přístup a následně prováděna jeho detailní výkonová měření.

13. Personalistika

Údaje o struktuře zaměstnanců podle činností, vzdělání, věku, délky zaměstnaneckého poměru, průměrného platu apod. jsou strukturovány podle nové metodiky používané pro mezinárodní srovnání v rámci projektu ISORA. Z tohoto důvodu není uváděna standardní pětiletá časová řada.

Finanční správa

Ukazatel průměrného přepočteného počtu zaměstnanců potvrzuje mírné meziroční navyšování stavu zaměstnanců o 145 (o 0,9 %), kdy se podařilo obsadit část volných systemizovaných míst, a to zejména na výkon nových činností a činností, které nebyly v minulých letech dostatečně kapacitně zajištěny. Počet zaměstnanců zajišťující daňové činnosti je stabilní a pohybuje se vždy kolem 95 % průměrného přepočteného počtu zaměstnanců. Navýšení počtu zaměstnanců lze pozorovat zejména v oblasti vyměrování a placení daní, v souvislosti s posílením kontrolní činnosti a vymáháním. Meziroční snížení počtu zaměstnanců zabývajících se dalšími činnostmi je způsoben přechodem agendy státního dozoru nad loteriemi pod celní správu.

Tabulka č. 30: Struktura zaměstnanců finanční správy podle činností
průměrný přepočtený počet zaměstnanců k 31. 12. příslušného roku

	2014	2015	2016	2017
Zaměstnanci zajišťující daňové činnosti	14 316	14 584	14 537	14 736
Registrace a činnosti pro poplatníka	589	623	613	619
Vyměrování a placení daní	5 390	5 333	5 392	5 451
Kontrola, vyhledávání a další způsoby verifikace	2 822	2 943	2 960	3 032
Vymáhání dluhů a přidružené činnosti	851	889	889	900
Spory a odvolání	157	158	181	190
Další činnosti související s výběrem daní	2 683	2 770	2 644	2 669
Podpůrné činnosti související s výběrem daní (vnitřní administrativa, HR, IT atd.)	1 824	1 868	1 858	1 875
Zaměstnanci zajišťující další činnosti	719	679	837	783
Hlavní činnosti (v tom zahrnuta také cenová kontrola, správa dotací, EET)	638	602	743	695
Související podpůrné činnosti (vnitřní administrativa, HR, IT atd.)	81	77	94	88
CELKEM	15 035	15 263	15 374	15 519

Struktura zaměstnanců je poměrně stabilní. Ve služebním poměru bylo v roce 2017 celkem 14 510 zaměstnanců a v pracovním poměru 1 040 zaměstnanců. Schválený počet systemizovaných míst ke konci roku 2017 byl plněn na 95,4 %. Nenaplnění tohoto podílu bylo způsobeno přirozenou fluktuací zaměstnanců, mateřskou a rodičovskou dovolenou, nemocenskou. Neobsazenost je ale ovlivněna i rostoucí ekonomikou a díky tomu klesající nezaměstnaností na českém trhu.

Poměr zaměstnaných žen tvoří téměř 81 %. Pokračuje trend mírného zvyšování počtu vysokoškoláků a snižování počtu středoškoláků. Věková struktura všech zaměstnanců se v roce 2017 stejně jako v předchozích letech příliš neměnila. Průměrný věk zaměstnanců se v roce 2017 oproti roku 2016 nepatrně zvýšil, dosáhl hodnoty 46,8 roku věku zaměstnance. Nejsilnější věkovou skupinou je kategorie 45 - 54 let (35,3 %), což je ovlivněno stabilním kmenovým základem zaměstnanců. Skutečný průměrný měsíční plat v roce 2017 byl 36 650 Kč, meziročně došlo k nárůstu průměrného platu o 13 %. Sledovaný nárůst byl způsoben jednak platovými postupy v platových stupních dle započitatelné praxe a aplikací níže uvedených nařízení a nové tabulky platových tarifů zvýšených o 10 % pro zaměstnance na systemizovaných služebních i pracovních místech. Navýšení rozpočtu na platy o 5 % od 1. 11. 2016 na základě nařízení vlády č. 316/2016 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě a nařízení vlády č. 327/2016 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, a schváleným rozpočtem GFŘ na rok 2017. K 1. 11. 2017 nabylo účinnosti nařízení vlády č. 340/2017 Sb., které novelizovalo nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě a také nařízení vlády č. 342/2017 Sb., které novelizovalo nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců.

Tabulka č. 31: Struktura zaměstnanců finanční správy

k 31. 12. příslušného roku

	2013	2014	2015	2016	2017
Evidenční stav	15 031	15 062	15 282	15 405	15 550
z toho: ženy	79,5 %	80,0 %	80,1 %	80,5 %	80,7 %
Obměna zaměstnanců					
nově přijatí	7,9 %	7,6 %	8,8 %	9,6 %	10,5 %
odchody	6,4 %	7,5 %	7,3 %	8,4 %	9,0 %
Vzdělání					
vysokoškolské	40,4 %	41,6 %	43,2 %	44,4 %	45,7 %
středoškolské	59,4 %	58,2 %	56,7 %	55,4 %	54,2 %
základní	0,2 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Věková struktura*					
méně než 25 let		1,7 %	1,7 %	1,5 %	1,4 %
25–34		11,1 %	11,7 %	11,8 %	11,9 %
35–44		27,8 %	27,2 %	26,7 %	26,1 %
45–54		35,0 %	34,8 %	34,8 %	35,3 %
55–64		23,6 %	23,6 %	24,0 %	24,0 %
65 a více		0,9 %	1,0 %	1,2 %	1,3 %
průměr		46,4	46,4	46,6	46,8
Zaměstnanci v pracovním a služebním poměru*					
méně než 5 let		19,4 %	22,9 %	24,0 %	25,4 %
5–9 let		15,9 %	13,7 %	12,6 %	12,0 %
10–19 let		34,5 %	31,7 %	28,8 %	27,7 %
více než 20 let		30,2 %	31,7 %	34,6 %	34,9 %
Počet systemizovaných míst skutečnost k 31. 12.	15 245	15 216	15 766	16 120	16 300
Průměrný měsíční plat v Kč	25 830	26 657	28 754	32 418	36 650

*Nová struktura zaměstnanců dle ISORA.

Celní správa

Celkový přepočtený počet zaměstnanců celní správy se meziročně zvýšil o 2,1 %. Snížil se počet zaměstnanců zajišťující činnosti při správě cel a naopak došlo k navýšení u správy spotřebních daní a ostatních činností. Počet systemizovaných míst byl v roce 2017 navýšen v souvislosti s rozšířením kompetencí celní správy v oblasti elektronické evidence tržeb, hazardu, trestního prověřování a dále v souvislosti s nutností posílení správy spotřebních daní a dalších činností souvisejících s potíráním organizované trestné činnosti.

Tabulka č. 32: Struktura zaměstnanců celní správy podle činností
 průměrný přepočtený počet zaměstnanců k 31. 12. příslušného roku

		2014	2015	2016	2017
Správa spotřebních daní		1 609	1 632	1 653	1 715
	Registrace a činnosti pro poplatníka (včetně povolování)	58	60	65	58
	Vyměřování a placení daní	172	153	203	221
	Kontrola , vyhledávání a další způsoby verifikace (včetně zajišťování zboží)	437	413	420	472
	Vymáhání dluhů a přidružené činnosti	25	24	38	31
	Spory a odvolání (včetně správního trestání)	69	69	72	71
	Další činnosti související s výběrem daní (včetně metodické činnosti)	299	332	301	301
	Podpůrné činnosti související s výběrem daní (vnitřní administrativa, HR, IT atd.)	550	581	553	562
Správa cel		1 504	1 503	1 570	1 534
	Registrace a činnosti pro celní subjekty, včetně povolování	75	64	57	51
	Vyměřování a placení cla a daní	468	448	480	503
	Kontrola , vyhledávání a další způsoby verifikace, včetně zajišťování zboží	238	227	276	228
	Vymáhání dluhů a přidružené činnosti	10	9	14	12
	Spory a odvolání , včetně správního trestání	40	40	42	44
	Další činnosti související s výběrem cel a daní, včetně metodické činnosti	157	171	178	161
	Podpůrné činnosti související s výběrem cel (vnitřní administrativa, HR, IT atd.)	517	545	524	536
Ostatní činnosti		2 261	2 261	2 171	2 260
	Registrace a činnosti pro ostatní subjekty, včetně povolování	15	27	30	26
	Placení poplatků a pokut , včetně pořizování předpisů dělené správy	93	85	79	74
	Kontrola , vyhledávání, trestní prověřování a další způsoby verifikace, včetně zajišťování zboží	952	895	798	882
	Vymáhání dluhů a přidružené činnosti	186	171	226	197
	Spory a odvolání , včetně správního trestání	80	83	84	94
	Další činnosti související s ostatními činnostmi, včetně metodické činnosti	282	305	279	292
	Podpůrné činnosti související s ostatními činnostmi (vnitřní administrativa, HR, IT)	652	696	675	695
CELKEM		5 374	5 397	5 394	5 509

Struktura zaměstnanců CS je rovněž velmi stabilní, poměrem žen je mírně stoupající (34,4 %). Ve služebním poměru bylo v roce 2017 celkem 4 199 příslušníků a v pracovním poměru 1 447 zaměstnanců. Schválený počet systemizovaných míst ke konci roku 2017 byl plněn na 90,2 %. Nenaplnění tohoto podílu bylo způsobeno fluktuací zaměstnanců a dále velmi nízkou nezaměstnaností na trhu, způsobenou růstem ekonomiky. Finanční i celní správa se na trhu práce potýká se stejným problémem jako soukromý sektor.

Z hlediska kvalifikační struktury nedošlo k žádným výraznějším změnám. Došlo k mírnému meziročnímu snížení počtu středoškolsky vzdělaných zaměstnanců a k nárůstu vysokoškoláků. V roce 2017 měla největší podíl věková kategorie zaměstnanců od 45 let do 54 let (40,1 %). Průměrný měsíční plat byl v roce 2017 v kategorii občanský zaměstnanec 31 532 Kč a v kategorii celník 45 349 Kč, meziroční nárůst dosáhl hodnoty 18,6 %. Platy byly CS navýšeny na základě účinnosti několika nařízení vlády. Zvýšení stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů téměř o 20 % způsobila následující nařízení vlády č. 126/2017 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 330/2016 Sb., kterým se stanoví stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů pro rok 2017 a nařízení vlády č. 321/2017 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 330/2016 Sb., kterým se stanoví stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů pro rok 2017, ve znění nařízení vlády č. 126/2017 Sb.

Tabulka č. 33: Struktura zaměstnanců celní správy

k 31. 12. příslušného roku

	2013	2014	2015	2016	2017
Evidenční stav	5 372	5 421	5 415	5 442	5 646
z toho: ženy	31,9 %	32,5 %	32,7 %	33,8 %	34,4 %
Obměna zaměstnanců					
nově přijatí	3,7 %	4,3 %	3,9 %	5,4 %	7,8 %
odchody	3,9 %	3,5 %	4,1 %	5,2 %	4,9 %
Vzdělání					
vysokoškolské	36,8 %	38,6 %	38,6 %	39,7 %	41,1 %
středoškolské	62,8 %	61,1 %	61,1 %	59,9 %	58,6 %
základní	0,4 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Věková struktura*					
méně než 25 let		1,4 %	1,5 %	1,7 %	2,4 %
25–34 let		14,6 %	13,2 %	13,0 %	13,8 %
35–44 let		41,4 %	38,4 %	34,7 %	31,4 %
45–54 let		33,2 %	36,5 %	39,5 %	40,1 %
55–64 let		8,8 %	9,8 %	10,4 %	11,4 %
65 a více let		0,5 %	0,6 %	0,7 %	0,9 %
průměr		42,9	43,5	44,6	44,2
Zaměstnanci v pracovním a služebním poměru*					
méně než 5 let		10,5 %	11,5 %	13,9 %	19,8 %
5–9 let		15,0 %	13,1 %	9,7 %	10,0 %
10–19 let		33,8 %	30,6 %	28,4 %	26,1 %
více než 20 let		40,7 %	44,8 %	48,0 %	44,1 %
Počet systemizovaných míst skutečnost k 31. 12.	5 728	5 727	5 727	5 895	6 259
Průměrný měsíční plat					
civilní zaměstnanec v Kč	24 669	25 389	27 518	28 284	31 532
celník v Kč	34 653	34 751	36 367	38 229	45 349

*Nová struktura zaměstnanců dle ISORA.

14. Hospodaření

Finanční správa

Celkové příjmy byly meziročně navýšeny o 63 312 mil. Kč (o 8,6 %), z toho daňové příjmy činily 99,9 %. Celkové výdaje se meziročně zvýšily o 1 506 mil. Kč (o 14,6 %), z čehož více byly čerpány běžné výdaje, ze kterých bylo v roce 2017 čerpáno 60,9 % na platy zaměstnanců. Celkové příjmy kapitoly 312 (daňové i nedaňové) se meziročně snížily o 459 mil. Kč (o 42,1 %). Pokles byl způsoben hlavně snížením přijatých sankčních plateb o 377,6 mil. Kč. Nárůst výdajů finanční správy byl způsoben jednorázovým zvýšením výdajů na materiál a platy zaměstnanců. Nejedná se o pravidelný proces a v roce 2017 mělo vliv na ukazatele podílu nákladů na příjmy finanční správy, došlo k mírnému nárůstu tohoto ukazatele.

Tabulka č. 34: Hospodaření finanční správy

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

	2013	2014	2015	2016	2017
Příjmy celkem	610 656	639 063	670 268	732 322	795 634
z toho: Daňové příjmy celkem	610 258	638 594	668 615	731 265	795 040
v tom: Příjmy kapitoly 398 -VPS ¹⁾	610 150	638 556	668 587	731 233	795 004
Příjmy kapitoly 312 - MF	109	38	28	32	36
z toho: Nedaňové příjmy celkem kapitoly 312 – MF²⁾	397	469	1 653	1 057	594
Výdaje celkem	8 491	8 320	9 218	10 330	11 836
z toho: Běžné výdaje celkem	7 521	7 766	8 742	9 506	11 151
v tom: Platy zaměstnanců celkem	4 624	4 791	5 263	5 941	6 794
Ostatní platby za provedenou práci celkem	17	12	5	8	9
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	1 574	1 630	1 789	2 021	2 310
Převod FKSP	46	48	53	90	136
Sociální dávky celkem	0	0	0	0	0
v tom: Ostatní běžné výdaje celkem	1 260	1 285	1 632	1 445	1 902
v tom: výdaje na ICT	355	480	665	475	899
z toho: Kapitálové výdaje celkem	969	554	476	824	685
v tom: výdaje na ICT	910	482	396	650	610

1) Částky jsou uváděny před rozdělením daňových příjmů dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům.

2) Nedaňové příjmy celkem kapitoly 312 – MF zahrnují i kapitálové příjmy a přijaté transfery.

V následující tabulce je patrný nárůst běžných výdajů na provoz ICT o 424 mil. Kč. Nevyrovnané meziroční čerpání běžných a kapitálových výdajů na ICT bylo způsobeno zejména pravidelnou obměnou výpočetní techniky, realizací zakázek přesunutých z roku 2016, změnou výdajů za služby v průběhu roku 2017 na zajištění provozu informačního systému elektronické evidence tržeb, hotline, suport a servis ADIS a v souvislosti s navýšením výdajů a s úhradou licencí a podpory produktů IBM (v kapitálových výdajích licencí INFORMIX).

Tabulka č. 35: Hospodaření finanční správy s prostředky ICT

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

Výdaje na ICT	2013	2014	2015	2016	2017
Běžné	355	480	665	475	899
Kapitálové	910	482	396	650	610
CELKEM	1 265	961	1 061	1 125	1 509

Celní správa

V roce 2017 dosáhly celkové příjmy výše 167 200 mil. Kč, což znamená mírný meziroční růst o 1 871 mil. Kč (o 1,1 %), z toho daňové příjmy činily 99,1 %. Celkové výdaje se snížily o 286 mil. Kč na 95 % předchozího roku. Z celkových rozpočtovaných výdajů ve výši 5 420 mil. Kč tvořily kapitálové výdaje celkem 388 mil. Kč a běžné výdaje 5 032 mil. Kč. Na platy zaměstnanců bylo čerpáno 54,9 %. Snížení běžných výdajů o 281 mil. Kč bylo způsobeno tím, že v roce 2016 byla provedena mimořádná zpětná úhrada vybraného cla, kdy rozhodnutím Rady č. 2014/335/EU, o systému vlastních zdrojů Evropské unie, se změnilo rozdělení vybraného cla v poměru 80 % cla do EU a 20 % podílu na clech pro členské státy EU.

Tabulka č. 36: Hospodaření celní správy

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

	2013	2014	2015	2016	2017
Příjmy celkem	143 020	145 098	154 478	165 329	167 200
z toho: Daňové příjmy celkem	142 008	142 183	151 442	161 188	165 633
v tom: Příjmy kapitoly 398 – VPS ¹⁾	141 478	141 658	150 882	160 604	164 931
Příjmy kapitoly 312 - MF	530	525	560	584	702
z toho: Nedaňové příjmy celkem kapitoly 312 – MF²⁾	1 012	2 915	3 036	4 141	1 567
Výdaje celkem	4 064	4 131	4 436	5 706	5 420
z toho: Běžné výdaje celkem	3 821	3 848	4 106	5 313	5 032
v tom: Platy zaměstnanců celkem	2 067	2 086	2 207	2 308	2 762
Ostatní platby za provedenou práci celkem	9	10	11	9	11
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	706	712	754	788	942
Převod FKSP	20	21	22	35	55
Sociální dávky celkem	425	423	432	449	466
v tom: Ostatní běžné výdaje celkem	594	596	680	1 724	796
v tom: výdaje na ICT	123	146	144	173	202
z toho: Kapitálové výdaje celkem	243	283	330	393	388
v tom: výdaje na ICT	197	196	230	158	195

1) Částky jsou uváděny před rozdělením daňových příjmů dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům.

2) Nedaňové příjmy celkem kapitoly 312 – MF zahrnují i kapitálové příjmy a přijaté transfery.

Tabulka č. 37: Hospodaření celní správy s prostředky ICT

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

	2013	2014	2015	2016	2017
Běžné	123	146	144	173	202
Kapitálové	197	196	230	158	195
CELKEM	320	342	374	331	397

15. Vztahy s veřejností

Finanční správa

V roce 2017 zajišťovala finanční správa široké daňové veřejnosti plný informační servis, zaměřila se především na zprávy související se spuštěním 2. fáze elektronické evidence tržeb. Poskytované informace se dále týkaly novinek a změn v oblasti daňové, a to upozorňování na povinnost podávat daňové přiznání elektronicky u vybraných skupin poplatníků, dále na možnost podávat daňové přiznání k DPFO majících příjmy pouze ze závislé činnosti na zjednodušeném formuláři či možnost získávat informace o placení daně z nemovitých věcí e-mailem.

Tradičně proběhlo v prostorách Břevnovského kláštera vyhlášení nejvýznamnějších poplatníků DPPO. Ocenění převzala z rukou náměstkyně ministra financí pro daně a cla JUDr. Aleny Schillerové, Ph.D. a generálního ředitele GFŘ Ing. Martina Janečka dvacítkou oceněných.

Každým rokem se zvyšuje počet zodpovězených dotazů veřejnosti, které jsou vyřizovány písemnou i telefonickou cestou, prostřednictvím infolinky.

V dalším ročníku interní charitativní sbírky, která byla organizována opět pod záštitou Konta Bariéry, se mezi zaměstnanci FS podařilo vybrat 1 022 967 Kč.

Celní správa

Ke zvýšení povědomí veřejnosti o činnosti a kompetencích celní správy jsou ve velké míře využívány internetové stránky celní správy, měsíčník Clo-Douane, nově i Facebook, který cílí na občany i odbornou veřejnost. Rozšířenou komunikaci s veřejností i podnikatelskými subjekty a usnadnění orientace v oblasti cel, daní a dalších kompetencí zajišťuje Poradenské a informační centrum celní správy, které zpracovává telefonické a písemné dotazy.

Celní správa prezentovala svou činnost v rámci hojného počtu tiskových zpráv, i na významných akcích: Festival exportu v Praze, Dny NATO v Ostravě – Mošnově, Den sil podpory AČR, Cihelna 2017, IDET, Den s PČR a zúčastnila se na tiskových konferencích k představení nových kompetencí. K prezentaci přispívají i vzdělávací semináře pro odbornou veřejnost zaměřené na osvětu legislativních změn a pro střední, vyšší odborné a vysoké školy spojené s náborovou činností. Kromě ozbrojených složek spolupracuje celní správa na propagačních akcích i s rezortem Ministerstva financí a Generálního finančního ředitelství.

16. Závěr

V roce 2017 byly v rámci rezortu Ministerstva financí zahájeny intenzivní práce na celkové digitalizaci správy daní, která se realizuje postupně a je také jednou z hlavních priorit v oblasti daní. Vlajkovou lodí postupné elektronizace správy daní, ale i zásadního klientského zjednodušení a vstřícného přístupu pro plátce i poplatníky, je projekt MOJE daně (zkratka pro Moderní a jednoduché daně). Tento projekt obsahuje několik důležitých institutů, které umožní jednodušší splnění daňových povinností pro většinu daňových subjektů. Jedním z jeho opatření je zřízení tzv. portálu MOJE daně, což bude virtuální finanční úřad, který mimo jiné poplatníkům nabídne možnost předvyplněných daňových formulářů, kde budou předem vyplněny základní údaje poplatníka, vstupy o mzdách od zaměstnavatele či data od třetích stran, která jsou důležitá pro finální stanovení daňové povinnosti (informace od bank či penzijních fondů). Cílem je kromě předvyplněných formulářů i odstranění výkazních duplicit, eliminace chybovosti či cílenost a koordinace kontrol i propojení s dalšími systémy, například s elektronickou fakturací. Pokud jde o věcnou stránku zjednodušení daní, tak projekt MOJE daně předpokládá například umožnění u DPH zadržování pouze sporné části nadměrného odpočtu, který podnikatelům zajistí plynulé a předpověditelné cash-flow.

I v roce 2018 bude Finanční správa České republiky pokračovat ve zkvalitňování výstupů směrem k daňové veřejnosti a prohlubování proklientského přístupu. Další úkoly čekají v oblasti kontrolní činnosti, a to nejen se zaměřením na ověřování správnosti uplatňovaných částek v daňových příznacích na DPFO (nezdanitelné částky, odčitatelné položky a slevy na dani), prokazování původu majetku, ale také na ověřování zdanění příjmů ze sdílených ekonomik, či provádění analýz dat získaných z kontrolních hlášení a elektronické evidence tržeb. I nadále bude finanční správa pokračovat v intenzivní práci za účelem naplňování cílů koncepce správy a vymáhání nedoplatků. Dalším významným úkolem bude v roce 2018 implementovat opatření ke splnění podmínek nařízení GDPR (nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů).

V následujícím roce se Celní správa České republiky zaměří na postupnou implementaci systému řízení kvality, jenž vyplývá ze strategického cíle „Zlepšit systém řízení Celní správy ČR“. Vzhledem k tomu, že se z celkového pohledu jedná o velmi významná dlouhodobá opatření, která se postupně promítnou v činnostech většiny útvarů celní správy, bude systém na měření kvality zaváděn v několika etapách. Stejně jako finanční správa, bude celní správa v roce 2018 zavádět opatření ke splnění podmínek nařízení GDPR. Současně s realizací již zmiňovaných opatření budou v roce 2018 orgány celní správy plnit úkoly týkající se zajištění ochrany fiskálních zájmů České republiky a EU a provádění opatření k dalšímu zvýšení účinnosti při potírání celních a daňových úniků či odvrácení aktuálních bezpečnostních hrozeb.

SEZNAM ZKRATEK

AČR	Armáda České republiky
ADIS	Automatizovaný daňový informační systém
ANET	Docházkový systém
AVIS ^{ME}	Automatizovaný vnitřní informační systém
CCN	Společná sdělovací síť
CCWP	Pracovní skupina pro celní spolupráci
CITES	Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin
CRS	Common Reporting Standard - Globální standard pro automatickou výměnu informací o finančních účtech
CS	Celní správa České republiky
CÚ	Celní úřad
ČR	Česká republika
DAC1	Automatická výměna informací o daních z příjmů v rámci EU
DDoS	Distributed denial of service
DIČ	Daňové identifikační číslo
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DŘ	Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
EET	Elektronická evidence tržeb
EHS	Evropské hospodářské společenství
eIDAS	Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. 7. 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES
EMCS	Elektronický systém pro dopravu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani
EPO	Elektronické podání písemností
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
FATCA	Foreign Account Tax Compliance Act
FS	Finanční správa České republiky
FÚ	Finanční úřad
GŘŘ	Generální finanční ředitelství
GŘC	Generální ředitelství cel
HDP	Hrubý domácí produkt
ICT	Informační a komunikační technologie
IOTA	Intra-European Organisation of Tax Administrations - Evropská organizace daňových správ
ISCS	Informační systém celní správy
ISPROFIN	Informační systém programového financování
IROP	Integrovaný regionální operační program
IT	Informační technologie
LMS	Systém pro řízení vzdělávání a objektově modulární prostředí pro výuku
Moodle	
MDM	Systém pro správu mobilních zařízení
MF	Ministerstvo financí
MOSS	Mini One Stop Shop - Zvláštní režim jednoho správního místa
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

OESZ	Odvod z elektřiny ze slunečního záření
OFS	Orgány finanční správy
POP	Postup k odstranění pochybností
SASP	Jednotná povolení pro používání zjednodušených postupů
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFÚ	Specializovaný finanční úřad
TIEA	Dohody o výměně informací v daňových záležitostech
UUM/DS	Jednotná správa uživatele/Elektronické podpisy
VIES	VAT Information Exchange System
ZDPH	Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ZoET	Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění zákona č. 183/2017 Sb. a nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 8/2018 Sb.
ZFS	Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů
ZMSSD	Zákon č. 164/2013 Sb., o mezinárodní pomoci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
ZoKB	Zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů